

 Mikrofin OSIGURANJE	<i>Osiguravajuće društvo "Mikrofin osiguranje" a.d. Banja Luka</i>	Datum:	03.04.2025.
		Broj protokola:	MFO-125-291

Godišnji izvještaj o poslovanju
„Mikrofin osiguranja“ a.d. Banja Luka za 2024. godinu

SADRŽAJ

1. Uvod	3
2. Opšte informacije	3
3. Mišljenje ovlaštenog revizora	4
4. Mišljenje ovlaštenog aktuara	4
5. Primjenjene računovodstvene politike	5
6. Opis poslovnog okruženja i položaj Društva na tržištu osiguranja	13
7. Organizacioni dijelovi Društva	14
8. Kadrovi Društva	15
9. Bruto premija osiguranja	15
10. Prijavljene, isplaćene i rezervisane štete	16
11. Podaci o polisama	18
12. Analiza finansijskog položaja	18
13. Analiza finasijskog rezultata	23
14. Analiza bilansa tokova gotovine	27
15. Analiza izvještaja o kapitalu	28
16. Pokazatelji poslovanja	28
17. Tehničke rezerve Društva	30
18. Izvještaj o ulaganjima sredstava za pokriće tehničkih rezervi	30
19. Odnosi sa povezanim licima	31
20. Struktura datih donacija	32
21. Događaji posle dana bilansiranja	32
22. Procjena očekivanog budućeg razvoja Društva	32
23. Aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem	32
24. Otkup vlastitih akcija	33
25. Poslovni segmenti Društva	33
26. Finansijski instrumenti za procjenu	33
27. Ciljevi politika Društva u vezi sa upravljanjem rizicima	35
28. Izloženost Društva rizicima	37
29. Politika reosiguranja i saosiguranja	37
30. Primjenjena pravila korporativnog upravljanja	39
31. Rezime	40

1. Uvod

Nakon početnih koraka u poslovima osiguranja, Mikrofin osiguranje a.d. se razvilo u prepoznatljivo i cijenjeno osiguravajuće društvo koje uspješno realizuje postavljene ciljeve i ostvaruje pozitivne rezultate. Društvo maksimalno koristi prednost koju ima u pogledu blizine klijentima i dostignutih rezultata. Nakon sedamnaest godina rada, u Mikrofin osiguranju je uspostavljen određeni nivo procesa, politika, procedura, tehnologije rada i poslovnih rezultata.

Osnovne vrijednosti Društva su:

- Jasna misija i vizija postojanja institucije;
- Obučeno osoblje;
- Organizaciona struktura;
- Kompjuterizovani sistemi za praćenje rada institucije;
- Interna pravila i procedure.

Mikrofin osiguranje a.d. posluje sa prepoznatljivim imenom na tržištu osiguranja, te doprinosi finansijskoj i ekonomskoj zaštiti, sigurnosti i stabilnosti pravnih i fizičkih lica u od nastanka štetnih događaja, u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Mikrofin osiguranje a.d. obezbjeđuje vrhunske proizvode osiguranja imovine i lica za preduzeća, vanprivredne institucije, asocijacije i pojedince kroz vlastitu poslovnu mrežu, kao i putem posrednika u osiguranju, koji dijele zajedničku poslovnu filozofiju Društva.

Polazeći od ostvarenih rezultata, "Mikrofin osiguranje" a.d. u narednom periodu planira povećati svoju konkurentnost i mjesto na tržištu osiguranja na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

2. Opšte informacije

Naziv i sjedište Društva je Osiguravajuće društvo "Mikrofin osiguranje" a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo") sa sjedištem u Banjoj Luci, Aleja Svetog Save 61. Djelatnost Društva su sve vrste neživotnih osiguranja.

U Registru društava za osiguranje Agencije za osiguranje Republike Srpske, Društvo je zavedeno pod registarskim brojem RD-4.

Društvo je osnovano 2007. godine kao akcionarsko društvo za obavljanje poslova osiguranja na osnovu upisa u sudski registar o osnivanju kod Osnovnog suda u Banjoj Luci Rješenjem broj 071-0-Reg-07-002909 od 27. decembra 2007. godine i dozvole za rad izdate od strane Agencije za osiguranje Republike Srpske broj 05-493-5/07 od 30.12.2007. godine, a sa radom je počelo u januaru 2008. godine. U prvoj godini rada Društvo se bavilo isključivo dobrovoljnim neživotnim osiguranjem. Naknadnom dokapitalizacijom od 2,5 miliona KM Društvo je 2009. godine dobilo dozvolu Agencije za osiguranje Republike Srpske za obavljanje poslova obaveznog osiguranja od autoodgovornosti i osiguranja od opšte građanske odgovornosti broj 05-531-1/09 od 06.04.2009. godine. U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje (Službeni glasnik RS 58/19, član 6.), u junu 2020. godine je

donesena Odluka o povećanju akcionarskog kapitala iz neraspoređene dobiti sa 5,5 mil. KM na 6 mil. KM. Društvo je u toku 2022. godine, u skladu sa navedenim Zakonom i odlukom Skupštine akcionara od 01.06.2022. godine, izvršilo i novu dokapitalizaciju od 1 mil. KM, te akcionarski kapital Društva u 2024. godini iznosi 7 mil. KM.

Na dan 31. decembra 2024. godine, Društvo je obavljalo poslove osiguranja preko sjedišta u Banjoj Luci, poslovne jedinice u Bijeljini, kao i poslovnice u Brčko Distriktu i 14 poslovnica u FBiH. Društvo je na dan 31. decembra 2024. godine imalo 102 zaposlenih (31. decembra 2023. godine: 99 zaposlenih).

Na dan 31. decembra 2024. godine organe Društva čine:

- Skupština akcionara
- Upravni odbor
- Izvršni odbor - direktor i izvršni direktori
- Odbor za reviziju

Upravni odbor čine:

- Sandra Lonco - predsjednik
- Aleksandar Kremenović - član
- Mladen Bosnić - član

Odbor za reviziju čine:

- Relja Grozdić - predsjednik
- Jelena Čekić - član
- Božana Vukša - član

Društvom je u 2024. godini rukovodio direktor Daniel Dragutinović.

Interni revizor Društva je Sanja Vojvodić.

Eksterni aktuar Društva je Predrag Kovačević.

Eksternu reviziju od 2008. do 2016. godine je obavljala revizorska kuća Deloitte d.o.o., a od 2017. godine do 2024. godine, firma Grant Thornton d.o.o. Banja Luka, što je odobreno od strane Skupštine akcionara Društva.

3. Mišljenje ovlaštenog revizora

Nezavisni revizor „Grant Thornton“ d.o.o. Banja Luka je u revizorskom izvještaju za 2024. godinu dao sljedeće mišljenje:

„Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji, istinito i objektivno prikazuju u svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2024. godine i njegovu finansijsku uspješnost, te njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske.“

4. Mišljenje ovlaštenog aktuara

U skladu sa članom 20. stav 6. Zakona o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 17/05, 01/06, 64/06, 74/10 i 58/19) i Odlukom o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj

15/07), i u skladu sa Pravilnikom o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 15/2008), Društvo je obavezno da pribavi ocjenu i mišljenje ovlašćenog aktuara o propisanim finansijskim izvještajima za 2024. godinu, Godišnjem izvještaju o poslovanju, aktima poslovne politike, pomoćnim knjigama i drugoj potrebnoj poslovnoj dokumentaciji.

Nakon izvršene kontrole, ovlašćeni aktuar (Predrag Kovačević) je 18. marta 2025. godine izrazio pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju Društva za 2024. godinu.

5. Primjenjene računovodstvene politike

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti, osim za revalorizaciju određenih finansijskih instrumenata koji su vrednovani po fer vrijednosti. Iznosi u priloženim finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim maraka, koja predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Prihodi od premija ostalih osiguranja

Prihodi od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Prenosna premija (rezerva za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturiranih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija se ne obračunava u slučajevima kada se fakturisanje premije vrši na mjesečnoj osnovi.

Osnovica za obračun bruto prenosne premije neposrednih neživotnih osiguranja je obračunata bruto premija u tekućem obračunskom periodu, za polise osiguranja za koje se obračunava prenosna premija bez umanjenja za iznos premije prenesen na reosiguravača ili saosiguravača. Bruto prenosna premija se izračunava odvojeno:

- za osiguranja sa ravnomjernom raspodjelom rizika po metodi pojedinačnog obračuna za svaki ugovor o osiguranju, srazmjerno trajanju osiguranja po principu „pro rata temporis“ na osnovu preostalog broja dana trajanja osiguranja nakon dana bilansiranja,

- za osiguranja sa neravnomjernom raspodjelom rizika kod kojih visina pokrića pada linearno u vremenu trajanja osiguranja, takođe pojedinačnim obračunom za svaki ugovor o osiguranju, po metodi propisanoj Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja prenosnih premija.

Društvo vrši obračun prenosne premije za dio portfolija koji se odnosi na osiguranje otplate kredita usljed rizika smrti, invaliditeta, gubitka posla i privremene nesposobnosti za rad, a koji se djelimično vodi u vrsti osiguranja od nezgode i djelimično u osiguranju od ostalih finansijskih gubitaka, po metodi koja podrazumijeva da visina pokrića opada linearno u vremenu trajanja osiguranja.

Provizije i drugi odgovarajući troškovi koji se mogu odnositi na prenosne premije se ne razgraničavaju, već idu na teret ukupnog prihoda perioda u kome nastanu.

Prihodi po osnovu kamata

Prihodi po osnovu kamata se najvećim dijelom odnose na obračunate kamate na dugoročne plasmane i kamate po obveznicama, a priznaju se kada je vjerovatan priliv budućih ekonomskih koristi Društvo i kada je iznos prihoda pouzdano mjerljiv. Prihod od kamata je vremenski razgraničen i priznaje se metodom efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja tačno diskontuje (svodi) procijenjene buduće novčane tokove u toku očekivanog vijeka finansijske imovine na neto nadoknadivu vrijednost te imovine prilikom inicijalnog priznavanja.

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete vrše se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija sredstava vrši na osnovu prosječne likvidirane štete u odnosnoj vrsti osiguranja. Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete

Obračun iznosa konačnih šteta se radi primjenom metode ulančanih ljestvica (chain ladder ili CL metoda) i dodatno Bornheutter-Ferguson (B-F) metode koja se koristi samo kod obračuna u osiguranju od odgovornosti za motorna vozila.

Predloženi dodatni obračun putem B-F metode u osiguranju od odgovornosti za motorna vozila se koristi u cilju dobijanja adekvatnijeg rezultata s obzirom da je u ovoj vrsti razvoj šteta najduži, a izloženost najveća.

Navedene metode se primjenjuju na podacima o nastalim štetama koji se sastoje od iznosa riješenih šteta i iznosa rezervisanja za prijavljene štete.

Podaci o štetama se grupišu na osnovu datuma nastanka štete i datuma prijave štete po kalendarskim polugodištima. Podaci o štetama se grupišu u homogene grupe u skladu sa podjelom na vrste osiguranja.

- Za CL metodu, definisani su načini obračuna prosječnih faktora porasta uz ostavljanje diskrecionog prava aktuaru za izbor konačnih faktora.
- Za B-F metodu definisana je a-priori procijenjena kvota šteta u odnosu na zarađenu premiju od 30%.

Iznosi šteta koji služe za obračun putem navedenih metoda se ograničavaju na 100.000 KM.

U osiguranju odgovornosti za motorna vozila, iznos konačnih šteta se dobija kao ponderisani prosjek iznosa dobijenih CL i B-F metodom.

Dijelovi pojedinačnih šteta koji prelaze iznos od 100.000 KM se posebno procjenjuju u smislu daljeg razvoja, te se konačan iznos stavlja u odnos sa konačnim iznosom ukupnih šteta da bi se dobio iznos dodatka za pokriće nastanka velikih šteta.

Procjena adekvatnosti obaveza po osnovu Ugovora o osiguranju

Obaveze po osnovu osiguranja procijenjene su na osnovu aktuelnih pretpostavki ili pretpostavki važećih na datum sklapanja ugovora i predstavljaju najbolje moguće procjene u ovom trenutku uvećane za marginu rizika odstupanja usled negativnih

efekata. Test adekvatnosti obaveza primenjuje se na sve ugovore da bi se na osnovu njega došlo do najboljih mogućih procjena budućih novčanih tokova. Pretpostavke koje se odnose na buduće rashode zasnovane su na sadašnjim vrednostima rashoda korigovanim za iznos eventualnih očekivanih troškova inflacije.

Procentne stope za diskontovanje zasnivaju se na sadašnjim nivoima rizika po industrijskim sektorima, korigovanim za mjeru izloženosti riziku.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja iskazani su u bilansu uspjeha u stvarno nastalom iznosu.

Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobici ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja

Pod nekretninama, opremom i nematerijalnim ulaganjima smatraju se ona sredstva čiji je očekivani koristan vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja su iskazani po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualne imparitetne gubitke i u toku godine se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Dobitak koji nastane prilikom rashodovanja i prodaje nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja iskazuje se neposredno kao vanredni prihod u okviru ostalih prihoda. Gubitak nastao prilikom rashodovanja i prodaje nekretnina i opreme iskazuje se neposredno kao vanredni rashod u okviru ostalih rashoda.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine Društva čine građevinski objekti koje Društvo izdaje u zakup i koji su vrednovani po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za iznos ispravke vrijednosti po osnovu amortizacije i iznos ispravke vrijednosti od imparitetnih gubitaka u skladu sa IAS 40 „Investicione nekretnine“.

Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja obračunavala se po stopama, koje su određene tako da se neotpisana vrijednost nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku predviđenog korisnog vijeka trajanja.

Amortizacija se obračunava na osnovicu koju čini neotpisana vrijednost na početku godine kao i na nekretnine, opremu i nematerijalna ulaganja stavljena u upotrebu tokom godine.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe pojedinih grupa nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja, koji je služio kao osnova za obračun amortizacije i primijenjene stope za 2024. godinu su sljedeći:

Glavne grupe nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja	Korisni vijek (godina)	Stopa (%)
Kompjuteri i kompjuterska oprema	5	20%
Građevinski objekti	30-50	2%-3.33%
Incesticione nekretnine	30-50	2%-3.33%
Ostala oprema	3-8	12.5%-33.3%
Kancelarijski namještaj	8	12.5%
Automobili	3-5	20%-33.3%
Software za računare	5	20%

Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje se priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu, i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcione troškove. Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: finansijska imovina "raspoloživa za prodaju", "u posjedu do dospelja", kao i "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija zavisi od prirode i svrhe finansijske imovine, i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda obračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamatne stope za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina koja se drži do dospelja

Mjenice i obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospelja, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospelja, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospelja. Knjiže se i po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju sastoji se od investicije u instrumente kapitala preduzeća i ostalih pravnih lica čije se akcije kotiraju na aktivnom tržištu i vode se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Ulaganja za koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost se mjere po trošku. Dobici i gubici koji nastaju zbog promjene fer vrijednosti direktno utiču na kapital, odnosno na revalorizacije

rezerve od investicija, sa izuzetkom umanjenja za imparitetne gubitke, kamate obračunate koristeći metod efektivne kamatne stope i dobit ili gubitak na monetarnu imovinu od kursnih razlika, koji se direktno priznaju u dobitak ili gubitak perioda. Kada se takva imovina prodaje, ili je izložena trajnom smanjenju vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak prethodno ostvaren u revalorizacionim rezervama za ulaganja je uključen u prihode i rashode perioda.

Fer vrijednost finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju izraženih u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na dan bilansa stanja. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultira promjeni amortizovanog troška sredstva, priznaje se u bilansu uspjeha, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u kapitalu.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja vrednuju se po amortizovanom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju gotovinu u blagajni, depozite kod komercijalnih banaka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina, osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, procijenjena je za indikatore umanjenja na svaki datum bilansa stanja. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije izmijenili.

Za akcije koje ne kotiraju na berzi a klasifikovane su kao raspoložive za prodaju, značajan ili produžen pad u fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegovog troška smatra se objektivnim dokazom umanjenja.

Za svu ostalu finansijsku imovinu, uključujući otkupive hartije od vrijednosti klasifikovane kao raspoložive za prodaju i potraživanja po finansijskom zajmu, objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika;
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik doći u stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Za određene kategorije finansijske imovine, kao što su potraživanja za premiju, sredstva za koja je procijenjeno da nisu umanjena, pojedinačno se naknadno procjenjuju za umanjenje na kolektivnoj osnovi. Objektivni dokaz umanjenja portfolia potraživanja mogao bi uključiti prethodno iskustvo Društva u naplati, kašnjenje u

naplati nakon perioda dospijeca, kao i promjene u nacionalnim ili lokalnim ekonomskim uslovima koji su u uzajamnoj vezi sa neizvršenjem potraživanja.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijskog sredstva.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu, osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja od kupaca, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjenje vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist rezervacije za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervacije za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Sa izuzetkom hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, ako se, u narednom periodu, iznos gubitaka od umanjenja vrijednosti smanji, i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon što je umanjenje priznato, prethodno priznat gubitak umanjenja može se priznati kroz bilans uspjeha u mjeri koja neće rezultovati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizovani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

Što se tiče hartija od vrijednosti - ulaganja raspoloživih za prodaju, gubici od umanjenja prethodno priznati kroz bilans uspjeha se ne poništavaju kroz bilans uspjeha. Bilo koje uvećanje u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenja je priznato direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale obaveze. Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcione troškove. Finansijske obaveze su iskazane po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem efektivne kamatne stope.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Obevrjeđenje vrijednosti nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrijednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme prikazanih u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indikacija da za neko nematerijalno ulaganje, odnosno nekretninu i opremu, postoji obevrjeđenje, nadoknadi iznos tog sredstva se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obevrjeđenja. Ukoliko je nadoknadi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje nadoknadiive vrijednosti.

Obezvrijeđenje se priznaje kao trošak tekućeg perioda i evidentira u okviru ostalih poslovnih rashoda, ukoliko sredstvo nije prikazano u finansijskim izvještajima po revalorizovanoj vrijednosti, kada se obezvrijeđenje tretira kao smanjenje revalorizacione rezerve do revalorizovanog iznosa.

Ako se obezvrijeđenje kasnije poništi, vrijednost sredstva prikazana u finansijskim izvještajima se povećava do promijenjene procjene nadoknadivog iznosa, ali tako da povećana vrijednost prikazana u finansijskim izvještajima ne prelazi iznos koji bi bio prikazan da se u proteklim godinama nije računalo obezvrijeđenje. Poništenje obezvrijeđenja se računa kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano u finansijskim izvještajima po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrijeđenja tretira kao povećanje revalorizacione rezerve.

Na dan 31. decembra 2024. godine, na osnovu procjene rukovodstva Društva ne postoje indikacije da je vrijednost stalne imovine obezvrijeđena.

Potraživanja za premije i reosiguranje

Potraživanja za premije obuhvataju potraživanja za premiju i učešća u naknadama šteta u zemlji i inostranstvu.

Ukoliko postoji vjerovatnoća da Društvo neće biti u stanju da naplati sve dospjele iznose prema ugovorenim uslovima, rukovodstvo procjenjuje iznos ispravke vrijednosti kojom se potraživanje svodi na realnu vrijednost terećenjem ostalih rashoda.

Porez na dobitak

- Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, odnosno umanjenja za ulaganja u mašine i opremu za obavljanje djelatnosti izvršene u toku godine, a u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Poreski propisi Republike Srpske predviđaju mogućnost umanjenja poreske osnovice za iznose ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu za obavljanje vlastite proizvodne djelatnosti i za iznose plaćenog poreza na dohodak i doprinosa na lična primanja za više od 30 novozaposlenih radnika na kraju poslovne godine.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

- Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema izvještaju o finansijskom položaju - bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili

poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost uvedena je obaveza i regulisan je sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost (PDV) na teritoriji Bosne i Hercegovine. Članom 25 navedenog Zakona usluge osiguranja i reosiguranja su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrijednost.

Beneficije za zaposlene

- Porezi i doprinosi za obezbjeđenje socijalne sigurnosti zaposlenih

U skladu sa domaćim propisima i usvojenom računovodstvenom politikom, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz neto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

- Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine, radnicima koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme, prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne plate Društva ili tri prosječne plate radnika, ako je to za njega povoljnije. Kao osnovica za obračun uzima se najveća mjesečna plata ostvarena u posljednjih 12 mjeseci prije ostvarivanja prava na penziju. Na osnovu IAS 19 "Naknade zaposlenima" zahtijeva se obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine.

Troškovi vezani za naknade prilikom odlaska u penziju utvrđuju se korišćenjem metoda projektovanih jedinica kreditiranja, sa aktuarskim odmjeravanjem koje se vrši na dan bilansa stanja. U skladu sa navedenim, Društvo je angažovalo ovlašćenog aktuara da u ime Društva izvrši obračun sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine na dan 31. decembra 2024. godine.

Prilikom obračuna navedene sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine ovlašćeni aktuar je koristio sljedeće pretpostavke: diskontna stopa od

5,80% godišnje, projektovani rast zarada 1% godišnje, projektovana fluktuacija zaposlenih na osnovu podataka o istorijskom kretanju zaposlenih u prethodnom periodu, zvanično objavljene stope mortaliteta iz okruženja, kao i ostali uslovi neophodni za ostvarivanje prava na otpremninu.

Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se lizingom, na korisnika lizinga, prenose u najvećoj mjeri svi rizici i koristi koji proizlaze iz vlasništva nad sredstvima. Svaki drugi lizing se klasifikuje kao operativni lizing.

- Društvo kao davalac lizinga

Prihod po osnovu operativnog lizinga (prihod od zakupa) priznaje se primjenom linearne metode tokom perioda trajanja lizinga. Indirektni troškovi nastali u pregovorima i ugovaranjem operativnog lizinga dodaju se knjigovodstvenom iznosu iznajmljenog sredstva i priznaju se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja lizinga.

- Društvo kao korisnik lizinga

Rate po osnovu operativnog lizinga se priznaju kao trošak na linearnoj osnovi za vrijeme trajanja lizinga, osim kada postoji neka druga sistematska osnova koja bolje odslikava vremenski šablon trošenja ekonomskih koristi od iznajmljenog sredstva. Potencijalne naknade nastale na osnovu operativnog lizinga priznaju se kao trošak u periodu u kojem su nastale.

U slučaju kada se odobravaju lizing olakšice, one ulaze u sastav operativnog lizinga i priznaju se kao obaveza. Ukupna korist od olakšica priznaje se kao smanjenje troškova iznajmljivanja na linearnoj osnovi, osim kada postoji neka druga sistematska osnova koja bolje odslikava vremensku strukturu trošenja ekonomskih koristi od iznajmljenog sredstva.

Poslovni prostori sa pravom korištenja

Poslovni prostori sa pravom korištenja obuhvataju dugoročne ugovore o zakupu. Prema standardu MSFI 16 trošak zakupa kao pozicija u bilansu uspjeha za dugoročne zakupe i zakupe veće vrijednosti više ne postoji, već se trošak po osnovu unajmljenih sredstava prikazuje kroz: amortizaciju i trošak kamate.

U bilansu stanja je prikazana imovina sa pravom korištenja, a u bilansu uspjeha je prikazivan rashod od kamata na obavezu po osnovu zakupa kao finansijski trošak, odvojeno od troška amortizacije date imovine sa pravom korištenja.

6. Opis poslovnog okruženja i položaj Društva na tržištu osiguranja

Na tržištu osiguranja Republike Srpske posluje 14 društava, čije je sjedište u Srpskoj i devet filijala društava iz FBiH, dok osam društava iz Republike Srpske posluje putem filijala u FBiH.

Na tržištu Republike Srpske, Društva sa sjedištem u Republici Srpskoj učestvuju sa oko 73% u ukupnoj premiji, dok filijale društava iz FBiH učestvuju sa 27%.

Ukupna premija osiguranja, ostvarena u prvom polugodištu 2024. godine na tržištu u Republici Srpskoj iznosi oko 175 miliona KM, što predstavlja rast od oko 13 %. Od

toga se na premiju neživotnog osiguranja odnosi 146 mil. KM, dok premija životnog osiguranja iznosi oko 29 mil. KM.

Prema strukturi vlasništva nad osnovnim kapitalom, deset društava je u većinskom domaćem vlasništvu, dok su četiri društva za osiguranje u većinskom stranom vlasništvu.

Za period prve polovine 2024. godine, u ukupnoj strukturi neživotnih osiguranja društava za osiguranje iz RS, (uključujući i premiju koju su ova društva ostvarila i u FBiH), od oko 150 mil. KM, Mikrofin osiguranje obuhvata učešće od oko 7,3%, sa rastom premije u odnosu na isti period prethodne godine od 15%.

R.br.	Naziv društva	Ukupno obračunata premija neživotnih osiguranja						Index 2024/2023
		I-VI 2022.		I-VI 2023.		I-VI 2024.		
		Iznos	Udio	Iznos	Udio	Iznos	Udio	
1	d.d. Brčko-gas osiguranje	7.944.192	6,0%	8.637.153	5,9%	8.883.154	5,4%	102,8%
2	Grawe osiguranje a.d.	5.270.534	4,0%	6.087.762	4,2%	6.880.954	4,2%	113,0%
3	Drina osiguranje a.d.	11.912.869	9,0%	13.084.214	8,9%	14.046.157	8,6%	107,4%
4	Dunav Osiguranje a.d.	15.154.978	11,4%	15.653.797	10,7%	16.775.428	10,2%	107,2%
5	Wiener osiguranje a.d.	18.004.213	13,6%	18.554.729	12,7%	22.172.136	13,5%	119,5%
6	Krajina osiguranje a.d.	2.898.761	2,2%	3.922.948	2,7%	5.616.651	3,4%	143,2%
7	Mikrofin osiguranje a.d.	7.946.905	6,0%	10.364.672	7,1%	11.963.418	7,3%	115,4%
8	Nešković osiguranje a.d.	7.954.548	6,0%	8.713.981	6,0%	10.199.537	6,2%	117,0%
9	Osiguranje Aura a.d.	14.559.995	11,0%	15.527.699	10,6%	16.638.145	10,2%	107,2%
10	Triglav osiguranje a.d.	6.739.061	5,1%	8.723.466	6,0%	7.840.601	4,8%	89,9%
11	Osiguranje Garant d.d.	5.551.253	4,2%	6.380.442	4,4%	7.067.319	4,3%	110,8%
12	Euros osiguranje a.d.	5.523.710	4,2%	5.815.650	4,0%	7.060.052	4,3%	121,4%
13	Sas-SuperP osiguranje a.d.	1.676.278	1,3%	1.804.303	1,2%	2.102.405	1,3%	116,5%
14	Premium osiguranje a.d.	8.024.268	6,1%	9.771.299	6,7%	13.019.685	7,9%	133,2%
Ukupno neživotna osiguranja		119.161.566	90,0%	133.042.116	90,0%	150.265.642	91,7%	112,9%

-Ostvarena premija za prvu polovinu 2024. godine-
(Izvor: "Izveštaji i statistika"- Agencija za osiguranje RS)

R.br.	Naziv društva	Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja	Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja
1	Grawe osiguranje a.d.	55,1%	100,0%
2	d.d. Brčko-gas osiguranje	65,7%	100,0%
3	Drina osiguranje a.d.	69,3%	100,0%
4	Euros osiguranje a.d.	68,2%	98,3%
5	Dunav Osiguranje a.d.	65,6%	98,8%
6	Wiener osiguranje a.d.	60,0%	98,8%
7	Krajina osiguranje a.d.	47,5%	86,1%
8	Mikrofin osiguranje a.d.	82,1%	100,0%
9	Nešković osiguranje a.d.	68,5%	98,4%
10	Osiguranje Aura a.d.	69,7%	93,0%
11	Osiguranje Garant d.d.	61,9%	100,0%
12	Premium osiguranje a.d.	79,5%	100,0%
13	Sas-SuperP osiguranje a.d.	80,6%	100,0%
14	Triglav osiguranje a.d.	68,6%	95,9%
Ukupno		67,5%	97,7%

-Stope efikasnosti - AO za prvu polovinu 2024 godine-
(Izvor: "Izveštaji i statistika"- Agencija za osiguranje RS)

7. Organizacioni dijelovi Društva

Na dan 31. decembra 2024. godine, Društvo je obavljalo poslove osiguranja preko sjedišta u Banjoj Luci, poslovne jedinice u Bijeljini, kao i poslovnice u Brčko Distriktu i 14 poslovnica u FBiH.

8. Kadrovi Društva

U "Mikrofin osiguranju" je na dan 31.12.2024. godine zaposleno 102 radnika (66 radnika ima ugovor na neodređeno vrijeme, 17 radnika imaju ugovor na određeno vrijeme, a 19 radnika rade prema ugovoru sa nepotpunim radnim vremenom. Na dopunskom radu radi 10 radnika. 75 radnika radi na poslovima prodaje, što znači da je procenat prodajnog osoblja u odnosu na ostalo osoblje 73%.

Što se tiče obrazovne strukture radnika, 47 radnik ili 46% ima završenu VSS, 8 radnika ili 8% je sa završenom VŠS, a 47 radnika ili 46% su radnici sa završenom SSS.

9. Bruto premija osiguranja

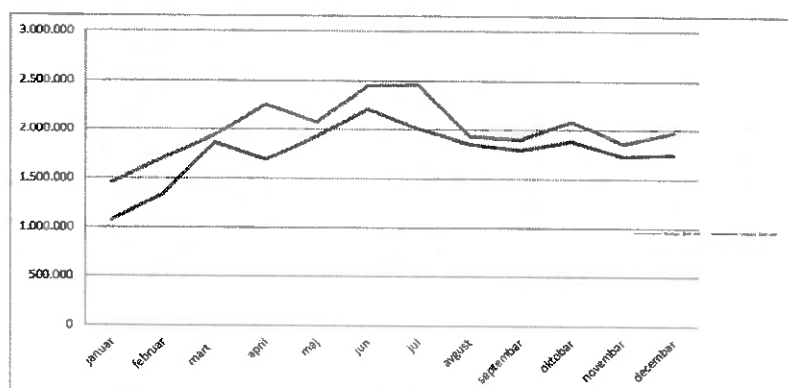
Prihod od fakturisane premije osiguranje (bez saosiguranja) za 2024. godinu iznosi 24,08 mil. KM, čime je ostvaren godišnji plan u iznosu od 104% (planirano 23,15 mil. KM). Takođe, fakturisana premija iz 2024. godine, veća je za 14% u odnosu na prethodnu godinu. (2023. godine je iznosila 21,12 mil. KM).

Mikrofin osiguranje a.d.	2023	Mikrofin osiguranje a.d.	2024
Vrsta osiguranja	Ostvarena premija	Vrsta osiguranja	Ostvarena premija
Osiguranje od nezgode	2.793.834	Osiguranje od nezgode	3.022.632
Putno zdravstveno osiguranje	244.484	Putno zdravstveno osiguranje	244.551
Kasko osiguranje	2.656.020	Kasko osiguranje	3.532.395
Osiguranje od požara i prirodnih sila	542.151	Osiguranje od požara i prirodnih sila	680.287
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	211.753	Osiguranje od ostalih šteta na imovini	231.522
Automobilska odgovornost	14.389.562	Automobilska odgovornost	16.099.107
Ostala osiguranja	282.803	Ostala osiguranja	269.837
Ukupna premija	21.120.607	Ukupna premija	24.080.331

-Pregled ostvarene i planirane premije osiguranja po vrstama osiguranja-

Mikrofin osiguranje a.d.	Plan	Ostvarenje	Index	% učešća
Vrste osiguranja	2024	2024	24/23	2024
Osiguranje od nezgode	2.900.000	3.022.632	104%	12,55%
Putno zdravstveno osiguranje	293.012	244.551	83%	1,02%
Kasko osiguranje	2.869.000	3.532.395	123%	14,67%
Osiguranje od požara i prirodnih sila	548.100	680.287	124%	2,83%
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	257.500	231.522	90%	0,96%
Automobilska odgovornost	15.920.000	16.099.107	101%	66,86%
Ostala osiguranja	362.000	269.837	75%	1,11%
UKUPNO	23.149.612	24.080.331	104%	100,00%

-Ostvarenje u 2024. u odnosu na 2023. godinu-

Vrste osiguranja	2024				% učešća		
	RS	BD	FBIH	Ukupno	RS	BD	FBIH
Nezgoda	2.866.947	1.466	154.219	3.022.632	20%	3%	2%
PZO	157.796	15.568	71.186	244.550	1%	29%	1%
Kasko osiguranje	2.699.395	433	832.567	3.532.395	19%	1%	8%
Osiguranje od požara i prirodnih sila	582.186	10.413	87.687	680.286	4%	19%	1%
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	229.033	0	2.490	231.523	2%	0%	0%
AO	7.458.660	26.574	8.613.873	16.099.107	52%	48%	88%
Ostala osiguranja	243.449	11	26.378	269.838	2%	0%	0%
UKUPNO	14.237.466	54.465	9.788.400	24.080.331	100%	100%	100%

-Ostvarenje premije osiguranja po vrstama i organizacionim dijelovima-

Vrste osiguranja	Plan 2024			
	R.S.	Brčko	FBIH	Ukupno
Osiguranje od nezgode	2.750.000	5.000	145.000	2.900.000
Putno zdravstveno osiguranje	187.000	21.012	85.000	293.012
Kasko osiguranje	2.160.000		709.000	2.869.000
Osiguranje od požara i prirodnih sila	500.000	1.600	46.500	548.100
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	254.000		3.500	257.500
Automobilska odgovornost	7.900.000	20.000	8.000.000	15.920.000
Ostala osiguranja	350.000		12.000	362.000
UKUPNO	14.101.000	47.612	9.001.000	23.149.612

Vrste osiguranja	Ostvarenje 2024			
	RS	BD	FBIH	Ukupno
Nezgoda	2.866.947	1.466	154.219	3.022.632
PZO	157.796	15.568	71.186	244.551
Kasko osiguranje	2.699.395	433	832.567	3.532.395
Osiguranje od požara i prirodnih sila	582.186	10.413	87.687	680.287
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	229.033	0	2.490	231.522
AO	7.458.660	26.574	8.613.873	16.099.107
Ostala osiguranja	243.449	11	26.378	269.838
UKUPNO	14.237.466	54.465	9.788.400	24.080.331

Vrste osiguranja	Ostvareno / planirano			
	RS	BD	FBIH	Ukupno
Nezgoda	104	29	106	104
PZO	84	74	84	83
Kasko osiguranje	125		117	123
Osiguranje od požara i prirodnih sila	116	651	189	124
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	90		71	90
AO	94	133	108	101
Ostala osiguranja	70		220	75
UKUPNO	101	114	109	104

-Ostvarenje plana premije osiguranja po vrstama i organizacionim dijelovima-

10. Prijavljene, isplaćene i rezervisane štete

Vrste osiguranja	Ostvarenje 2024	% udio	Ostvarenje 2023.	Index 24/23	Plan 2024	Index ost./pl.
Nezgoda	785.590	8,02%	693.621	113,26%	840.000	93,52%
Kasko	2.559.310	26,12%	1.562.744	163,77%	1.680.000	152,34%
Auto-odgovornost	5.343.905	54,53%	4.656.437	114,76%	4.790.000	111,56%
Putno-zdravstveno	131.704	1,34%	59.511	221,31%	60.000	219,51%
Opšta građanska odgovornost	0	0,00%	1.018			
Roba u prevozu	0	0,00%	0			
Pomoć	12.990	0,13%	5.599	232,03%	10.000	129,90%
Finansijski gubici	8.291	0,08%	27.066	30,63%	40.000	20,73%
Imovina-požar	829.135	8,46%	690.456	120,09%	500.000	165,83%
Imovina-ostalo	128.835	1,31%	153.039	84,18%	200.000	64,42%
Ukupno	9.799.759	100,00%	7.849.490	124,85%	8.120.000	120,69%

-Ostvarenje plana naknada šteta po vrstama osiguranja-

U poslovnom planu za 2024. godinu, predviđen je rashod na ime naknade šteta u visini od **8,1 mil. KM**, što znači da je ostvarenje u odnosu na plan **veće za 21%**.

Šifra vrste os.	Stepen ažurnosti					
	Broj šteta u obradi	Broj riješenih šteta	Broj pozitivno riješenih šteta	Broj isplaćenih šteta	Stepen ažurnosti rješavanja šteta	Stepen ažurnosti isplate šteta
					(3:2)	(5:4)
1	2	3	4	5	6	7
1	577	572	517	517	99,13%	100,00%
2	90	90	75	75	100,00%	100,00%
3	1.067	1.059	1.014	1.014	99,25%	100,00%
8	48	47	44	44	97,92%	100,00%
9	46	46	45	45	100,00%	100,00%
10	2.089	1.944	1.823	1.823	93,06%	100,00%
16	16	16	14	14	100,00%	100,00%
18	24	24	22	22	100,00%	100,00%
UKUPNO	3.957	3.798	3.554	3.554	95,98%	100,00%

-Stepen ažurnosti rješavanja i isplate šteta-

U toku poslovne 2024. godine stepen ažurnosti rješavanja i isplate šteta bio je sljedeći:

- 95,98% efikasnosti u rješavanju odštetnih zahtjeva i
- 100,00% efikasnosti u isplati odštetnih zahtjeva.

Kao i u svim prethodnim godinama, Društvo je zadržalo izuzetno visok stepen ažurnosti rješavanja i isplate šteta.

Šifra osiguranja	VRSTA OSIGURANJA	Rezerve za prijavljene štete na kraju izvještajnog perioda					
		U redovnom postupku		U sporu		Ukupno	
		Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
1	2	3	4	5	6	7=(3+5)	8=(4+6)
1	Osiguranje nezgode	4	13.999	0	0	4	13.999
3	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	3	7.486	5	20.000	8	27.486
8	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	0	0	1	6.000	1	6.000
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	47	126.376	98	523.220	145	649.597
	UKUPNO	54	147.861	104	549.220	158	697.082

-Rezervacije za prijavljene štete-

Šifra osiguranja	Vrsta osiguranja	Iznos rezervisanja	Korištena metoda
1	Osiguranje nezgode	270.082	Ulančane ljestvice
3	Kasko osiguranje	155.668	Ulančane ljestvice
10	Autoodgovornost	1.541.584	Ulančane ljestvice (50%)
			Bornhuetter-Ferguson (50%)
	UKUPNO	1.967.334	

-Rezervacije za neprijavljene štete (IBNR)-

11. Podaci o polisama

Stanje stroge evidencije	Nezgoda, generalna i obračunske polise (1,8,10,11)	Pzo, Holiday, imovina (univerzalna) (2,12,4)	Osiguranja od nezgoda vrsta (3)	Kasko osiguranje (5)	AO (6)	Pomoć (9)	Ukupno
Početno stanje 2024. godina	4.577	6.396	76	2.909	8.578	655	23.191
Odštampano	1.000	15.000		2.000	50.000		68.000
Izdato	652	11.995		2.689	39.610	94	55.040
Stomirane i poništene polise		490			3.106		3.596
Rashodovane polise		2			1		3
Stanje 31.12.2024. godine.	4.925	8.909	76	2.220	15.861	561	32.552
Stanje na zalihi	4.665	4.908	50	1.012	7.865	275	18.775
Zadužene neis korištene polise kod posrednika	260	4.001	26	1.208	7.996	286	13.777
Stanje 31.12.2024. godine.	4.925	8.909	76	2.220	15.861	561	32.552

-stroga evidencija polisa-

Zaduženje i razduženje stroge evidencije vodi se programski u vlastitom softveru za praćenje obrazaca stroge evidencije. Softverski se prati upotreba polisa i status polisa.

U vezi sa prethodnim, izvršen je popis obrazaca stroge evidencije sa stanjem 31.12.2024. godine, koji su se nalazili kod posrednika, preuzimača i u ekonomatu. Popis je vršen putem popisne komisije i usaglašeno je stanje na popisnim listama i u softveru, stanje nerazduženih polisa, stanje u ekonomatu, usaglašene su knjigovodstvene evidencije sa stvarnim stanjem, sravnjene nerazdužene polise koje se nalaze kod posrednika, odnosno preuzimača, te izvršena kontrola i pregled obrazaca stroge evidencije.

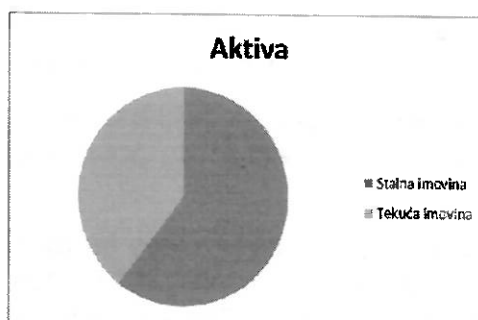
Omogućeno je kvalitetno elektronsko praćenje obrazaca stroge evidencije kroz softversko zaduženje i razduženje, gdje se prati kretanje i iskorišćenost za svaku polisu pojedinačno.

12. Analiza finansijskog položaja

Struktura aktive

U strukturi aktive na dan 31.12.2024. godine, učešće od 65% ima stalna imovina, dok tekuća imovina 35% učešća.

AKTIVA	2024	2024
	31.dec.	% učešća
Stalna imovina	18.278.603	65
Tekuća imovina	10.286.932	35
Ukupno	28.565.535	100

BILANS STANJA (u KM)					
	2023 31.dec.	2024 31.dec.	2024 Plan	Index 2/1	Index 2/3
AKTIVA					
STALNA IMOVINA:					
Oprema i druga stalna sredstva	1.473.997	2.054.768	3.015.000	139	68
Građevinski objekat	102.766	101.343	100.000	99	101
Investicione nekretnine	2.968.723	3.169.729	3.200.000	107	99
Poslovni prostori sa pravom korištenja	424.749	338.985	400.000	80	85
Osnovna sredstva u pripremi					
Dugoročni depoziti	4.600.000	6.400.000	8.500.000	139	75
Hartije od vrijednosti	4.913.337	5.294.820	5.000.000	108	106
Ostala dugoročna ulaganja	964.770	918.958	1.200.000	95	77
Ukupna stalna imovina	15.448.342	18.278.603	21.415.000	118	85
TEKUĆA IMOVINA:					
Gotovina na računima i u blagajni	2.175.498	3.317.377	2.500.000	152	133
Potraživanja od premije	933.318	1.104.701	1.400.000	118	79
Ostala kratkoročna potraživanja	153.044	161.235	80.000	105	202
Zalihe materijala	252	497	3.000	197	17
Kratkoročna ulaganja	6.412.130	5.300.000	1.700.000	83	312
AVR	372.538	403.122	384.049	108	105
Ukupna tekuća imovina	10.046.780	10.286.932	6.067.049	102	170
Ukupno AKTIVA	25.495.122	28.565.535	27.482.049	112	104
PASIVA					
KAPITAL:					
Akcionarski kapital	7.000.000	7.000.000	7.000.000	100	100
Revalorizacione rezerve	355.652	374.757	345.652	105	108
Zakonske rezerve	417.711	418.951	418.951	100	100
Dobitak tekuće godine	24.794	734.334	729.049	2.962	101
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2.125.054	2.148.608	2.148.608	101	100
Ukupan kapital	9.923.211	10.676.650	10.642.260	108	100
Obaveze:					
Kratkoročne obaveze	562.498	811.988	300.000	144	271
Dugoročne obaveze	475.250	387.492	380.708	82	102
Ukupne obaveze	1.037.748	1.199.480	680.708	116	176
Rezervisanja:					
Prenosne premije osiguranja	12.225.645	13.911.948	13.563.714	114	103
Rezervisanja za štete	2.187.967	2.679.346	2.509.967	122	107
Preventiva	73.206	8.613	8.400	12	103
Ostali PVR	29.531	75.821	60.000	257	126
Rezervisanja za zaposlene	17.814	13.677	17.000	77	80
Ukupna rezervisanja	14.534.163	16.689.405	16.159.081	115	103
Ukupno PASIVA	25.495.122	28.565.535	27.482.049	112	104

- Stalna imovina

	2024 31.dec.	2023 31.dec.	2024 % učešća	Index 2/1
STALNA IMOVINA				
Oprema i druga stalna sredstva	2.054.768	1.473.997	11	139
Građevinski objekat	101.343	102.766	1	99
Investicione nekretnine	3.169.729	2.968.723	17	107
Poslovni prostori sa pravom korištenja	338.985	424.749	2	80
Dugoročni depoziti	6.400.000	4.600.000	35	139
HOV	5.294.820	4.913.337	29	108
Ostala dugoročna ulaganja	918.958	964.770	5	95
UKUPNO	18.278.603	15.448.342	100	118

U strukturi stalne imovine, najveće učešće imaju hartije od vrijednosti i dugoročni depoziti sa 29% i 35%, dok učešće od 17% imaju investicione nekretnine.

Društvo ima ugovorene oročene depozite kod banaka u ukupnom iznosu 10,6 mil. KM. U odnosu na prethodnu godinu, došlo je do povećanja ovih finansijskih ulaganja za 2%.

S obzirom da je Društvo u 2009. godini počelo sa prodajom polisa autoodgovornosti, na osnovu odluke broj: UO-1274/09 od 14.05.2009. godine o prijemu „Mikrofin osiguranja“ a.d. Banja Luka u članstvo Biroa zelene karte BiH, izvršena su izdvajanja sredstava u Rezervni fond Biroa zelene karte BiH, koja na dan 31.12.2024. godine iznose 400 hilj. KM, a Fond za naknadu šteta iznosi 144 hilj. KM.

- Tekuća imovina

	2024	2023	2024	Index
TEKUĆA IMOVINA	31.dec.	31.dec.	% učešća	1/2
Gotovina na računima i u blagajni	3.317.377	2.175.498	32	152
Potraživanja od premije	1.104.701	933.318	11	118
Ostala kratkoročna potraživanja	161.235	153.044	2	105
Zalihe materijala	497	252	0	197
Kratkoročna ulaganja	5.300.000	6.412.130	52	83
AVR	403.122	372.538	4	108
UKUPNO	10.286.932	10.046.780	100	102

U strukturi tekuće imovine, najveće učešće od 52% imaju kratkoročna ulaganja. Ukupna tekuća imovina se povećala u odnosu na isti period prethodne godine za 2%.

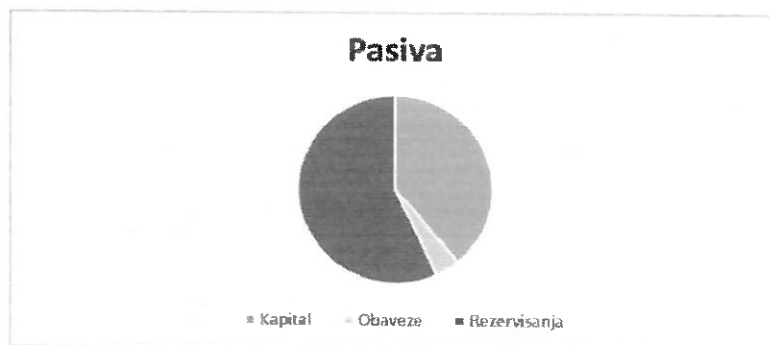
Starosna struktura potraživanja od premije osiguranja i ispravke potraživanja:

Rekapitulacija:	POTRAŽIVANJA						ISPRAVKA POTRAŽIVANJA				
	<30 dana	1-3 mj. (I)	3-6 mj. (II)	6-9 mj. (III)	>9 mj. (IV)	UKUPNO	I (5-10%)	II (25-50%)	III (50-75%)	IV (100%)	UKUPNO
							7%	35%	60%	100%	
Fizička lica	165.352,57	198.181,29	88.904,23	48.204,39	72.585,36	573.227,84	13.872,69	31.116,48	28.922,63	72.585,36	146.497,16
Pravna lica	407.298,81	120.292,62	99.472,09	45.741,32	97.820,71	770.625,55	8.420,48	34.815,23	27.444,79	97.820,71	168.501,22
	572.651,38	318.473,91	188.376,32	93.945,71	170.406,07	1.343.853,39	22.293,17	65.931,71	56.367,43	170.406,07	314.998,38

Struktura pasive

U strukturi pasive, najveće učešće imaju rezervisanja sa 58% i kapital 37%, a obaveze imaju 4%.

	2024	2024
PASIVA	31.dec.	% učešća
Kapital	10.676.650	37
Obaveze	1.199.480	5
Rezervisanja	16.689.405	58
Ukupno	28.565.535	100

- Kapital

U odnosu na prethodnu godinu, došlo je do povećanja ukupnog kapitala za oko 753 hilj. KM, koji na dan 31.12.2024. godine iznosi 10,68 mil. KM, a u 2023. godini je iznosio 9,92 mil. KM.

	2024	2023
	31.dec.	31.dec.
Bazični kapital		
Aksijski kapital	7.000.000	7.000.000
Zakonske rezerve	418.951	417.711
Preneseni dobitak	2.148.608	2.125.054
Nematerijalna ulaganja		
Bazični kapital	9.567.559	9.542.765
Rezervni fond BZK	-400.000	-400.000
Raspoloživi kapital	9.167.559	9.142.765

Bazični kapital, obračunat u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranja, na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu od 9,57 mil. KM predstavlja vrijednost akcijskog kapitala, uvećanu za prenesenu dobit i zakonske rezerve i umanjenu za vrijednost nematerijalnih ulaganja sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine. Raspoloživi kapital u iznosu od 9,17 mil. KM predstavlja bazični kapital umanjen za nelikvidna sredstva.

- Adekvatnost kapitala i margina solventnosti

U skladu sa Pravilnikom o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje u Republici Srpskoj, margina solventnosti na dan 31.12.2024. godine je izračunata po premijskom metodu i po štetama.

U skladu sa ovim Pravilnikom, izračunavanje margine solventnosti za neposredna neživotna osiguranja vrši se primjenom indeksa šteta ili primjenom premijskog indeksa i jednaka je višem rezultatu od prethodno pomenuta dva obračuna.

Prema dostavljenom obrascu MS-NŽ od Društva (Izveštaj o margini solventnosti za poslove neposrednih neživotnih osiguranja na dan 31.12.2024. godine), margina solventnosti po premiji iznosi 4,09 mil. KM i veća je od margine solventnosti po štetama, koja iznosi 2,03 mil. KM.

Red.br.	OPIS	Neživotna osiguranja osim zdrav. osig. iz čl.6. Pravilnika
I	MARGINA SOLVENTNOSTI PO PREMIJI	
-1	Premijska osnova	24.417.001
(1.1)	Iznos premijske osnove do 100 miliona KM x 0,18	4.395.060
(1.2)	Iznos premijske osnove preko 100 miliona KM x 0,16	0
-2	Zbir (1.1) + (1.2)	4.395.060
-3	Koeficijent koji se dobije kao količnik mjerodavnih šteta, neto od reosiguranja i mjerodavnih šteta za posljednjih 36 mjeseci / ne može biti manji od 0,50 /	0,93
-4	Margina solventnosti po premiji / (2) x (3) /	4.087.406

Društvo za osiguranje dužno je osigurati stalno raspolaganje odgovarajućim kapitalom u skladu sa obimom i vrstom poslova osiguranja koje obavlja, kao i rizike kojima je izloženo kod obavljanja ovih poslova.

ZAHTEJEVI ADEKVATNOSTI KAPITALA	
Margina solventnosti	4.087.406
Garantni fond prema margini solventnosti	1.362.469
Garantni fond prema članu 53. stav 1. Zakona	7.000.000
GARANTNI FOND	7.000.000
VIŠE / MANJE RASPOLOŽIVOG KAPITALA	2.167.558
VIŠE / MANJE BAZIČNOG KAPITALA	2.567.558

Na dan 31. decembra 2024. godine ostvareni bazični kapital je bio veći od minimalnog garantnog fonda (definisanog Zakonom o društvima za osiguranje, koji za Društvo iznosi 7 mil. KM) za 2,57 mil. KM, a raspoloživi kapital za 2,17 mil. KM.

- Obaveze

	2024	2023	Index
	31.dec.	31.dec.	1/2
OBAVEZE			
Kratkoročne obaveze	811.988	562.498	144
Dugoročne obaveze	387.492	475.250	82
UKUPNO	1.199.480	1.037.748	116

U ukupnim obavezama najveću stavku čine kratkoročne obaveze. Dugoročne obaveze se odnose na dugoročne ugovore o zakupu, koji su prikazani u bilansu stanja, u skladu sa MSFI 16.

	2024	2023	Index
	31.dec.	31.dec.	1/2
REZERVISANJA			
Prenosna premija	13.911.948	12.225.645	114
Rezervisanja za štete	2.679.346	2.187.967	122
Ostali PVR	84.434	102.737	82
Ostala rezervisanja	13.677	17.814	77
UKUPNO	16.689.405	14.534.163	115

U strukturi ukupnih rezervisanja, najveće učešće ima rezervisanje za prenosnu premiju koje iznosi 13,91 mil. KM. Rezervisanje za štete iznosi 2,68 mil. KM, a veće je od prošlogodišnjeg rezervisanja za 22%.

13. Analiza finasijskog rezultata

○ Ostvarenje prihoda i rashoda

BILANS USPJEHA					(u KM)
	2023	2024	2024	Index	Index
	31.dec.	31.dec.	Plan	2/1	2/3
PRIHODI					
Prihodi od premije osiguranja	18.426.417	22.394.028	21.811.543	122	103
Fakturisana premija osiguranja	21.120.607	24.080.331	23.149.612	114	104
Prenosna premija	-2.694.190	-1.686.303	-1.338.069	63	126
Prihod od ukidanja rezervisanja za štete	327.511	74.685	73.206	23	102
Prihod od premije saosiguranja	410.532	308.586	428.000	75	72
Prihod od provizija iz reosiguranja	77.184	104.539	77.700	135	135
Prihod od regresa neživotnih osiguranja	319.918	527.858	336.000	165	157
Prihod od učešća u naknadi šteta	291.039	760.763	120.000	261	634
Prihod od zkartona	32.892	29.528	36.000	90	82
Prihod od zakupa	211.085	252.642	216.000	120	117
Finansijski i dr.prihodi	397.355	440.006	372.000	111	118
Ukupno PRIHODI	20.493.933	24.892.635	23.470.449	121	106
RASHODI					
Troškovi poslovanja	10.827.414	11.910.884	12.357.000	110	96
Naknade šteta	7.849.490	9.799.759	8.120.000	125	121
Rezervisanja za štete	106.259	495.882	322.000	467	154
Preventiva	73.206	8.613	8.400	12	103
Vatrogasni doprinos	101.370	123.419	130.000	122	95
Doprinos Zaštitnom fondu	145.176	166.473	149.000	115	112
Doprinos Bzk	33.728	39.585	37.000	117	107
Rashodi po osnovu re i sa	936.757	1.083.431	1.070.000	116	101
Ispravka potraživanja	52.893	124.512	100.000	235	
Finansijski i ostali rashodi	33.211	23.596	48.000	71	49
Ukupno RASHODI	20.159.504	23.776.154	22.341.400	118	106
Bruto dobit	334.429	1.116.481	1.129.049	334	99
Porez na dobit	309.635	382.147	400.000	123	96
Neto dobit	24.794	734.334	729.049	2.962	101
Ostali gubici u periodu	-21.404	19.105	-10.000	-89	-191
UKUPAN NETO REZULTAT	3.390	753.439	719.049		105

○ Odnos TSO i režijskog dodatka

Ostvarenje	2023.	2024.	Plan 2024
Prihod od fakturisanje premije osiguranja (bez sao)	21.120.607	24.080.331	23.149.612
Režijski dodatak	8.963.497	10.140.751	9.811.655
TSO	10.827.414	11.910.884	12.357.000
Udio TSO u režijskom dodatku	120,79%	117,46%	125,94%
Učešće TSO u fakturisanoj premiji	0,51	0,49	0,53
Pokrivenost TSO režijskim dodatkom	82,79%	85,14%	79,40%

Iz prethodnog pregleda je vidljivo značajno manje ostvarenje od planiranog, po osnovu učešća troškova sprovođenja osiguranja u obračunatoj premiji za 2024. godinu (za 8,48 procentnih poena), kao i povećanje procenta pokrivenosti troškova sprovođenja osiguranja režijskim dodatkom u odnosu na prošlu godinu (za 2,35 procentna poena), koji je značajno iznad Plana za 2024. godinu (za 5,74 procentna poena), što znači da je zabilježen značajan napredak Društva u smislu efikasnosti u upravljanju troškova.

S obzirom da se TSO ne posmatra kao izolovana kategorija, već u sklopu ostalih finansijskih i drugih pokazatelja, te u interakciji sa troškovima šteta u okviru kombinovanog racia (koji je ispod 100%), ovim procentualnim učešćem nije ugrožena ni jedna od kategorija pokazatelja ukupne finansijske pozicije Društva:

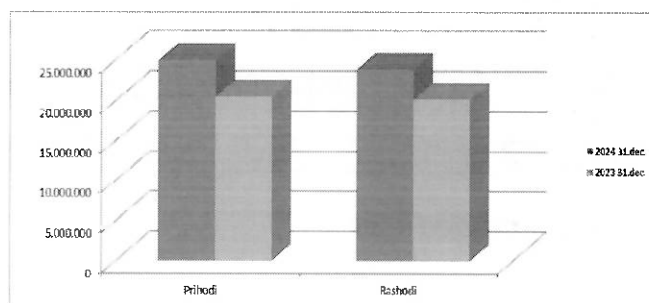
- ✓ ispunjavanje zahtjeva za adekvatnost kapitala,
- ✓ obračun i pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda,
- ✓ likvidnost,
- ✓ reosiguravajuće pokriće i
- ✓ prinos na ulaganje.

S obzirom da je Društvo u potpunosti izvršilo pokriće tehničkih rezervi adekvatnim sredstvima, može se zaključiti da se finansiranje većih troškova sprovođenja osiguranja nije vršilo iz tehničke premije, odnosno Društvo je nastavilo da finansira troškove sprovođenja osiguranja iz redovne poslovne aktivnosti. U budućem periodu će se više angažovati sa daljom optimizacijom poslovanja kako bi se troškovi sprovođenja osiguranja u potpunosti finansirali iz režijskog dodatka, te kako se ne bi ugrozila kapitalna osnova, odnosno tehnička premija osiguranja.

○ **Struktura finansijskog rezultata**

Dobici i gubici perioda

U periodu 2024. godine, Društvo je ostvarilo pozitivan bruto finansijski rezultat iz bilansa uspjeha od 1,12 mil. KM, neto finansijski rezultat u iznosu od 734 hilj. KM, a ukupan finansijski rezultat uključujući i ostale dobitke i gubitke perioda u iznosu od 753 hilj. KM.

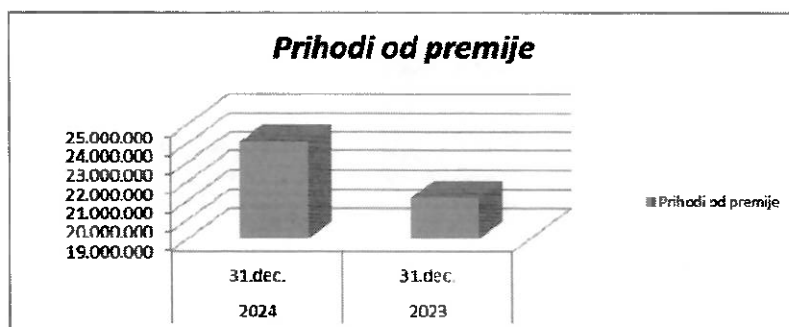
Ostali dobici i gubici u periodu

Društvo je na dan 31.12.2024. godine, ostvarilo nerealizovane dobitke po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, u iznosu od 19 hilj. KM, kako slijedi:

2023 godina	stanje	355.652 KM
2024 godina	stanje	374.757 KM
Dobici utvrđeni direktno u kapitalu		19.105 KM

Analiza prihoda

○ Prihodi od fakturisanane premije osiguranja

Vrsta osiguranja	Ukupno ostvarenje		
	2023	2024	Index rasta
Osiguranje od nezgode	2.793.834	3.022.632	108%
Putno zdravstveno osiguranje	244.484	244.551	100%
Kasko osiguranje	2.656.020	3.532.395	133%
Osiguranje od požara i prirodnih sila	542.151	680.287	125%
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	211.753	231.522	109%
Automobilska odgovornost	14.389.562	16.099.107	112%
Ostala osiguranja	282.803	269.837	95%
Ukupna premija	21.120.607	24.080.331	114%

-Poređenje ostvarenja premije 2024 i 2023 godine-

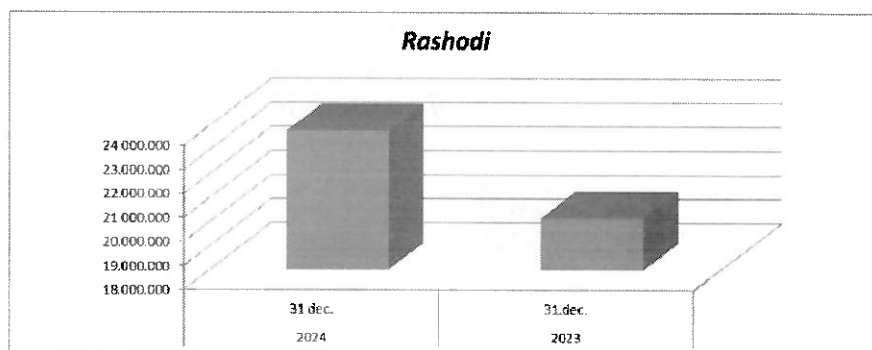
○ Finansijski prihodi

	2024	2023	Index
	31.dec.	31.dec.	1/2
Finansijski i drugi prihodi			
Prihodi od kamata kod banaka	174.683	133.143	131
Ostali prihodi o9d kamata	241.186	211.859	114
Ostali prihodi	23.648	51.394	46
Ostali finansijski prihodi	489	959	51
Finansijski i drugi prihodi	440.006	397.355	111

-Poređenje ostvarenja finansijskih prihoda 2024 i 2023 godine-

Finansijski i drugi prihodi u 2024. godini iznose 440 hilj. KM, a odnose se na razgraničene prihode po osnovu kamata na oročena sredstva kod banaka i ostale finansijske prihode koji su ostvareni po osnovu prihoda od kamata na obveznice i druge vrste ulaganja.

Analiza rashoda

	2024	2023	Index
	31.dec.	31.dec.	1/2
Ukupni rashodi			
Troškovi sprovođenja osiguranja	11.910.884	10.827.414	110
Troškovi rezervisanja, naknada šteta i ostalih naknada	11.865.270	9.332.090	127
Ukupni rashodi	23.776.154	20.159.504	118

Ukupni troškovi su u odnosu 2023. godinu povećani za 18%, a veći su za oko 6%, odnosu na plan za 2024. godinu.

o Pregled ukupnih rezervacija šteta

- Rezervisanje za neprijavljene štete	1,967 mil. KM
- Rezervisanje za nastale prijavljene štete	148 hilj. KM
- Rezervisanje za štete u sudskim sporovima	516 hilj. KM
- Rezervisanje za štete u sudskim sporovima (udjeli - RE)	33 hilj. KM
- Rezervisanje za direktne i indirektne troškove obrade šteta	15 hilj. KM
Ukupno	2,679 mil. KM

Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja rezervacija za štete, utvrđena je metodologija, kriterijumi i način obračuna rezervi za štete.

Rezerve za štete obračunavaju se u visini procijenjenih obaveza koje je Društvo za osiguranje dužno da isplati na osnovu onih ugovora o osiguranju kod kojih je osigurani slučaj nastupio prije kraja obračunskog perioda, uključujući sve troškove koji na osnovu tih ugovora terete društvo za osiguranje.

Rezerve za prijavljene štete, koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog perioda za koje se formira rezerva za štete Društvo je utvrđivalo metodom pojedinačne procjene za svaku štetu, a što je u skladu sa navedenim Pravilnikom.

14. Analiza bilansa tokova gotovine

POZICIJA	za AOP	31.12.2023	31.12.2024
A - TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I - Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (502 do 505)	501	22.023.786	25.535.532
1. Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	502	21.187.685	24.103.129
2. Prilivi od premije reosiguranja	503		0
3. Prilivi od učešća u naknadi štete	504	291.039	697.424
4. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	505	545.062	734.979
II - Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (507 do 514)	506	19.456.967	22.413.150
1. Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja	507	7.849.490	9.799.759
2. Odlivi po osnovu naknade šteta i udjela iz reosiguranja	508		0
3. Odlivi po osnovu premija saosiguranja i reosiguranja	509	990.974	821.331
4. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	510	1.938.179	2.330.823
5. Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	511	8.403.103	9.086.436
6. Odlivi po osnovu kamata	512		0
7. Odlivi po osnovu poreza na dobit	513	274.963	371.777
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	514	258	3.024
III - Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (501-506)	515	2.566.819	3.122.382
IV - Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (506-501)	516		
B - TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I - Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (518 do 523)	517	9.787.591	12.164.866
1. Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	518	2.182.000	4.478.943
2. Prilivi od prodaje akcija i udjela	519	347.288	0
3. Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, inv.n.	520	1.034.700	190.390
4. Prilivi od kamata	521	127.384	184.878
5. Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	522		0
6. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih plasmana	523	6.096.219	7.310.655
II - Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (525 do 528)	524	13.207.142	14.145.369
1. Odlivi na osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	525	4.912.130	3.160.000
2. Odlivi po osnovu kupovine akcija i udjela	526	3.309.437	7.429.257
3. Odlivi po osnovu kupovine neulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, inv.n.	527	2.462.512	1.639.398
4. Odlivi na osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	528	2.523.063	1.916.714
III - Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (517-524)	529		
IV - Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (524-517)	530	3.419.551	1.980.503
V - TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I - Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (532 do 535)	531	0	0
1. Prilivi na osnovu povećanja osnovnog kapitala	532		
2. Prilivi na osnovu dugoročnih kredita	533		
3. Prilivi na osnovu kratkoročnih kredita	534		
4. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	535		
II - Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (537 do 542)	536	300.000	0
1. Odlivi na osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	537		
2. Odlivi na osnovu dugoročnih kredita	538		
3. Odlivi na osnovu kratkoročnih kredita	539		
4. Odlivi na osnovu finansijskog lizinga	540		
5. Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	541	300.000	
6. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	542		
III - Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (531-536)	543		
IV - Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (536-531)	544	300.000	0
G - UKUPNI NETO PRILIVI GOTOVINE (501+517+531)	545	31.811.377	37.700.398
D - UKUPNI NETO ODLIVI GOTOVINE (506+524+536)	546	32.964.109	36.558.519
Đ - NETO PRILIV GOTOVINE (545-546)	547		1.141.879
E - NETO ODLIV GOTOVINE (546-545)	548	1.152.732	
Ž - GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	549	3.328.230	2.175.498
Z - POZITIVNE KURSNE RAZLIKE NA OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	550		
I - NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE NA OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	551		0
J - GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (546+547-548+550-551)	552	2.175.498	3.317.377

Društvo je prilikom sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2024. godine koristilo direktni metod izvještavanja o novčanim tokovima.

15. Analiza izvještaja o kapitalu

Vrsta promjene na kapitalu	Akcijski kapital	Rezerve	Revalorizacione rezerve za finansijska sredstva	Akumulirana neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. 12.2022. god.	7.000.000	397.374	377.056	2.445.391	10.219.821
Dobit/gubitak za godinu				24.794	24.794
Ostali ukupni rezultat za godinu			-21.404		-21.404
Ukupni dobitak/gubitak			-21.404	24.794	3.390
Emisija akcijskog kapitala				-300.000	-300.000
Drugi oblici raspodjele dobiti		20.337		-20.337	0
Stanje na dan 31. 12.2023. god.	7.000.000	417.711	355.652	2.149.848	9.923.211
Dobit/gubitak za godinu				734.334	734.334
Ostali ukupni rezultat za godinu			19.105		19.105
Ukupni dobitak/gubitak			19.105	734.334	753.439
Isplata dividende					
Drugi oblici raspodjele dobiti		1.240		-1.240	0
Stanje na dan 31.12.2024. god.	7.000.000	418.951	374.757	2.882.942	10.676.650

Ukupan kapital Društva na dan 31.12.2024. godine iznosi 10,68 mil. KM. U periodu 2024. godine došlo je do povećanja revalorizacionih rezervi za finansijska sredstva u iznosu od 19 hilj. KM. Ukupne revalorizacione rezerve za 2024. godinu su iznosile 375 hilj. KM.

U 2024. godini, ostvarena je neto dobit perioda u iznosu od 734 hilj. KM, a na osnovu Odluke Skupštine akcionara o raspodjeli neraspoređene dobiti za 2023. godinu, izvršeno je evidentiranje zakonskih rezervi u iznosu od 1 hilj. KM, koje na dan 31.12.2024. godine iznose 419 hilj. KM.

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o društvima za osiguranja (Sl. Gl. RS 58/19, član 6.) Skupština akcionara je 16.06.2020. godine, donijela Odluku o povećanju akcionarskog kapitala iz neraspoređene dobiti, sa 5,5 mil. KM na 6 mil. KM. Društvo je u toku 2022. godine, u skladu sa navedenim Zakonom i odlukom Skupštine akcionara od 01.06.2022. godine, izvršilo i novu dokapitalizaciju od 1 mil. KM, te akcionarski kapital Društva trenutno iznosi 7 mil. KM.

Kretanje dobiti i kapitala po godinama:

Dobit iz DU	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Prihodi	341.901	1.365.342	2.421.535	2.940.331	3.704.980	4.989.985	6.741.510	7.770.730	9.716.745	9.484.611	10.615.225	11.764.926	12.738.077	13.593.194	17.770.087	20.493.933	24.892.609								
Rashodi	577.815	1.290.330	2.010.105	2.408.231	3.302.770	4.494.102	5.605.188	6.727.382	6.657.210	6.254.073	6.000.120	10.749.137	12.279.074	12.961.570	17.102.687	20.159.504	23.770.154								
Bruto dobit	-235.912	66.012	411.430	532.100	372.210	595.883	1.136.321	1.043.348	1.059.535	1.230.542	1.265.104	1.015.789	459.002	591.507	897.400	334.429	1.116.455								
Porez na dobit	0	0	24.894	35.369	20.725	31.713	114.585	115.259	198.348	228.200	293.513	309.915	282.634	240.102	280.640	309.635	382.147								
Neto dobit/gubitak	-235.912	66.012	386.536	496.731	351.485	474.140	1.021.736	928.089	861.186	1.002.342	971.591	705.874	176.368	351.405	616.760	24.794	734.334								
Kapital	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Akcionarski kapital	3.000.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	6.000.000	7.000.000	7.000.000	7.000.000	7.000.000
Revalorizacione rezerve	-124.803	-24.839	-21.192	-22.278	135.291	197.200	84.023	63.971	-26.557	236.517	280.650	424.141	419.580	420.387	377.596	365.652	374.757								
Zakonske rezerve	0	0	0	12.387	37.291	54.865	78.572	129.038	175.984	220.604	270.217	334.722	369.985	379.803	387.374	417.711	418.951								
Dobitak (Gubitak) iz tekuće godine	-235.912	66.012	386.536	496.731	351.485	474.140	1.021.736	928.089	861.186	1.002.342	971.591	705.874	176.368	351.405	616.760	24.794	734.334								
Neraspoređeni dobitak/gubitak iz ranijih godina	0	-235.912	-139.346	234.710	300.000	232.500	240.000	560.000	790.000	980.000	1.022.657	1.022.657	2.343.244	2.516.237	2.704.798	2.238.640	2.125.054								
Kapital	2.839.445	5.309.821	5.795.964	6.231.531	6.323.980	6.468.710	6.923.941	7.180.207	7.331.627	7.929.391	8.272.616	8.212.563	8.504.171	8.866.381	10.219.821	9.923.211	10.676.650								

16. Pokazatelji poslovanja

Pokazatelji ROE i ROA

Pokazatelji profitabilnosti:	2024	2023	Plan 2024
ROE-rentabilnost ukupnog kapitala	10,84%	3,50%	10,98%
ROE-rentabilnost akcionarskog kapitala	15,95%	4,80%	16,13%
ROA	4,13%	1,30%	4,30%

Racio rentabilnosti

- $\text{Racio rentabilnosti} = \frac{\text{likvidirane štete} + \text{rezervisanje za štete} + \text{TSO}}{\text{prihodi od premije osig. i sao}}$

Racio rentabilnosti za 2024. god. = 22,21 mKM/ 24,39 mKM= 0,91*

Pokazatelj od 0,91 pokazuje da likvidirane, rezervisane štete i troškovi sprovođenja osiguranja u ostvarenom prihodu od premije učestvuju sa 91%. U 2023. godini, taj pokazatelj je iznosio 0,87.

Racio likvidnosti

- $\text{Opšti racio likvidnosti} = \frac{\text{Tekuća imovina}}{\text{kratkoročne obaveze}}$
Opšti racio likvidnosti za 2024. god.= 10,29 mKM/ 0,81 mKM= 12,70.
- $\text{Gotovinski racio likvidnosti} = \frac{\text{Gotovina}}{\text{Kratkoročne obaveze}^*}$
Gotovinski racio likvidnosti za 2024. god. = 3,32 mKM/ 0,81 mKM = 4,10.

*Kratkoročne obaveze su prikazane bez uključenih rezervisanja.

Racio solventnosti

- $\text{Neto obrtni kapital} = \frac{\text{Obrtna imovina}}{\text{kratkoročne obaveze}}$
Neto obrtni kapital za 2024. god. = 10,09 mKM/ 0,81 mKM = 12,70
- $\text{Racio ukupne zaduženosti} = \frac{\text{Obaveze}^*}{\text{Kapital}}$
Racio ukupne zaduženosti za 2024. god. = 0,81 mKM/ 10,68 mKM=0,08.

* Obaveze su prikazane bez uključenih rezervisanja.

Racio šteta

- $\text{Racio šteta}^* = \frac{\text{Mjerodavne štete}^{**}}{\text{Mjerodavna (zarađena) premija}^{***}}$
Racio šteta za 2024. god. = 9,76 mKM / 22,39 mKM= 0,44.

U 2023. godini je pokazatelj iznosio 0,39.

*Racio šteta < 1 znači da Društvo dobro radi.

** Mjerodavne štete = nastale štete - regresij+ rezervisane štete na kraju perioda – rezervisane štete na početku perioda.

***Mjerodavna (zarađena) premija = fakturisana premija na kraju obračunskog perioda – prenosna premija na kraju obračunskog perioda + prenosna premija na početku perioda

Racio troškova

- $\text{Racio troškova} = \frac{\text{Troškovi sprovođenja osiguranja}}{\text{Mjerodavna (zarađena) premija}}$
Racio troškova za 2024. god. = 11,91 mKM / 22,39 mKM= 0,53
U 2023. godini je pokazatelj iznosio 0,57.

Kombinovani racio

- $\text{Kombinovani racio} = \text{Racio šteta} + \text{Racio troškova}^*$
Racio troškova za 2024. god. = 0,44 + 0,53 = 0,97.

U 2023. godini je pokazatelj iznosio 0,96.

*Kombinovani racio < 1 – Društvo je profitabilno

17. Tehničke rezerve Društva

Vrsta osiguranja	2024			2023	Index 24/23
	Prenosna premija	Rezerve za štete	Ukupno		
Nezgoda	3.023.565	285.672	3.309.237	2.898.978	114
Pzo	27.327		27.327	31.430	87
Kasko osiguranje	1.822.902	184.181	2.007.083	1.555.803	129
Roba u prevozu	63.949		63.949	52.072	123
Imovina-požar	535.569	6.034	541.603	432.510	125
Ostala imovina	102.942		102.942	110.898	93
Autoodgovornost	8.275.975	2.203.459	10.479.434	9.267.117	113
Opšta odgovornost	29.394		29.394	42.512	69
Osiguranje garancija	249		249	222	112
Osiguranje finansijskih gubitaka	15.876		15.876	14.001	113
Osiguranje pomoći	14.200		14.200	8.069	176
Ukupno	13.911.948	2.679.346	16.591.294	14.413.612	115

U odnosu na prethodnu godinu došlo je do povećanja ukupnih obračunatih tehničkih rezervi za 15%, odnosno za oko 2,18 mil.KM.

Rezervisanje za nastale neprijavljene štete

Šifra osiguranja	Vrsta osiguranja	Iznos rezervisanja	Korištena metoda
1	Osiguranje nezgode	270.082	Ulančane ljestvice
3	Kasko osiguranje	155.668	Ulančane ljestvice
10	Autoodgovornost	1.541.584	Ulančane ljestvice (50%)
			Bornhuetter-Ferguson (50%)
	UKUPNO	1.967.334	

18. Izvještaj o ulaganjima sredstava za pokriće tehničkih rezervi

Vrsta (oblik) ulaganja	Dozvoljeni %	Ulaganje	%
Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, Republika Srpska, Centralna banka BiH i fondovi iz člana 8. Zakona o Investiciono-razvojnoj banci Republike Srpske	bez ograničenja	5.288.221	31,87%
Nekretnine i druga prava na nekretninama	do 40%, a u jednu nekretninu odnosno u više nekretnina koje su međusobno povezane tako da čine jednu cjelinu do 20%	3.169.729	19,11%
Oročeni depoziti kod banaka u RS, odnosno BiH	do 50%, a u jednu banku do 20%	7.100.000	42,79%
Sredstva na računima društva za osiguranje	do 10%	1.033.344	6,23%
Ukupno uložena sredstva u zemlji		16.591.294	100,00%

Društvo je uložilo i deponovalo sredstva tehničke rezerve u oblike u skladu sa Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društava za osiguranje (Sl. glasnik RS br. 131/10, 2/12, 115/13, 61/15, 117/20 i 118/22) tako da obezbedi usklađenost s vrstom poslova osiguranja koje obavlja, ročnu usklađenost deponovanih i uložениh sredstava i obaveza Društva za koje se formiraju tehničke rezerve, raznovrsnost deponovanja i ulaganja u različite oblike sredstava i njihovu disperziju kod različitih subjekata.

Konstatovano je da nema prekoračenja ograničenja ni kod jednog pojedinog oblika ulaganja tj. obezbijeđeno je potpuno pokriće obračunatih tehničkih rezervi čime je ispunjen uslov iz člana 3. stav (1) Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava društava za osiguranje.

Prema vrsti imovine primjećuje se da se Društvo opredjelilo za ulaganja u državne obveznice Republike Srpske, ulaganje u nekretnine i oročene depozite u komercijalnim bankama.

Na svim ulaganjima kojima su pokrivena tehničke rezerve ostvaren je prinos te se može konstatovati da je sačuvana i uvećana realna vrijednost imovine koja služi za obezbjeđenje tehničkih rezervi, čime je ispunjen uslov iz člana 3. stav (3) Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava društava za osiguranje.

Društvo za osiguranje je dužno prema članu 18. Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava društava za osiguranje, za vrijeme trajanja dozvole za rad, iznos u visini najmanje 50% minimalnog garantnog fonda propisanog Zakona o društvima za osiguranje držati u namjenski oročenom depozitu ili hartijama od vrijednosti iz člana 9. stav 1. tačka 1. Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava društava za osiguranje, koji služe isključivo u svrhu zaštite osiguranika i očuvanja solventnosti društva za osiguranje i u druge svrhe se ne mogu koristiti.

Stanje ulaganja u obveznice i depozite na dan 31.12.2024. godine:

	Broj akcija	Revalorizacione rezerve	31/12/24
Akcije FRTL-R-D	6599	-3.426,00	6.599
Obveznice RSBD-O37	470	29.349,53	504.632
Obveznice RSBD-O35	2000	0,00	2.052.836
Obveznice RSBD-O45	1520	0,00	1.734.366
Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-E)	193527	19.121,51	19.159
Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-F)	2770525	13.900,05	274.282
Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-G)	83167	3.790,33	8.225
Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-H)	19050	2.855,50	3.772
Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-I)	276116	26.414,05	80.341
Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-J)	127935	26.886,70	49.634
Obveznice RS - ratna šteta (RSRS-O-K)	1157007	255.864,97	560.975
Ukupno		374.757	5.294.820

R.br.	Oročeni depoziti	Iznos
1.	MF banka a.d. B. Luka	3.600.000
2.	UniCredit bank a.d. B. Luka	1.500.000
3.	Addiko banka a.d. B. Luka	2.100.000
4.	Banka Postanska stedionica a.d. B. Luka	1.700.000
5.	Atos Bank a.d. B. Luka	1.200.000
6.	NLB Banka a.d. B. Luka	500.000
	Ukupno	10.600.000

19. Odnosi sa povezanim licima

Povezana pravna lica Društva u toku poslovne 2024. godine su bila:

1. MKD Mikrofin d.o.o., Banja Luka
2. MF Banka a.d., Banja Luka
3. MF Software d.o.o., Banja Luka
4. MF grupa d.o.o., Banja Luka
5. Drvex d.o.o., Laktaši

U toku 2011. godine Društvo, MKD Mikrofin d.o.o. Banja Luka i MF Banka a.d. Banja Luka, su potpisali okvirni Ugovor o poslovnoj tehničkoj saradnji, radi uspješnijeg nastupanja na tržištu, unapređenja prodaje usluga/ proizvoda i povećanja obima poslovanja, bolje organizacije plasmana svojih proizvoda, te rentabilnijeg i racionalnijeg poslovanja.

Saradnja Društva sa bivšim akcionarem MKD Mikrofin d.o.o. Banja Luka se, pored ostalog, ispoljava i kroz polise osiguranja koje su sastavni dio ugovora o kreditu MKD Mikrofin.

U 2024. godini MKD Mikrofin se pojavljivao i kao osiguranik Društva, tako da su zaposleni, vozila i objekti MKD Mikrofin bili osigurani kod Društva. Premija osiguranja koja je plaćena od strane MKD Mikrofin prema Društvu je bila određena u skladu sa važećim uslovima i tarifama prema kojim posluje Društvo prema trećim licima. Efekat ovih transakcija u prihodima od MKD Mikrofin je u 2024. godini iznosio oko 134 hiljade BAM.

Društvo je vršilo oročenje svojih sredstava kod MF Banke, isto kao i kod ostalih banaka, pre čemu je ostvarilo ukupan prihod od kamate u 2024. godini od oko 54 hiljada BAM po kamatnim stopama koje su u skladu sa važećim uslovima MF Banke i koji su primjenjivi i na treća lica.

Od 2022. godine kao povezano lice Društva javlja se i MF grupa d.o.o., Banja Luka, s obzirom da je postala većinski vlasnik MKD Mikrofin-a, a od 2023. godine povezano lice Društva postaje i preduzeće Drvex d.o.o., Laktaši.

U okviru redovnih transakcija obavljaju se transakcije sa povezanim licima po standardnim i fer tržišnim uslovima za koje smatramo da su „van dohvata ruke“, i procijenjujemo da Društvo nema rizika od transfernih cijena polisa osiguranja u skladu sa važećim uslovima i tarifama Društva.

20. Struktura datih donacija

U toku 2024. godine, Društvo je vršilo donacije javnim, humanitarnim, sportskim te kulturnim i obrazovnim institucijama. Ovim donacijama, Društvo je pružilo podršku projektima, koji su usmjereni na pomoć djeci, kreativnom i sportskom razvoju, te afirmaciji mladih stvaralaca.

21. Događaji posle dana bilansiranja

Do dana predaje i objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtjevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtjeva prema odredbama IAS 10 „Događaji nakon dana bilansa“.

22. Procjena očekivanog budućeg razvoja Društva

Na osnovu planiranih projekcija prihoda od premije, rashoda od šteta, investicionih ulaganja te planiranih marketinških i drugih aktivnosti, kao i u prethodnim godinama, Društvo i u narednim godinama planira kontinuirano ostvarivanje pozitivnog bruto finansijskog rezultata, za čije ostvarenje postoje realne pretpostavke uz aktiviranje svih internih resursa, kao i eksternih kanala prodaje i svih drugih potencijala sa kojim Društvo raspolaže.

To će postići kontinuiranim praćenjem i usklađivanjem poslovanja Društva, u svrhu ostvarivanja stabilnog i efikasnog razvoja, uz poštovanje osnovnih načela struke osiguranja.

23. Aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem

Društvo nema aktivnosti istraživanja i razvoja u smislu MRS-a 38 – nematerijalna sredstva.

24. Otkup vlastitih akcija

Društvo nije imalo otkup vlastitih akcija.

25. Poslovni segmenti Društva

Društvo je usvojilo IFRS 8 "Operativni segmenti" i počelo da ga primjenjuje od 1. januara 2010. godine. Navedeni IFRS 8 zahtjeva identifikovanje operativnih segmenata na bazi internih izvještaja o komponentama Društva koje se redovno pregledaju od strane rukovodilaca nadležnih za donošenje ključnih odluka, a u cilju alokacije adekvatnih resursa navedenim segmentima kao i analize njihovih rezultata. Informacije o segmentima su analizirane na bazi vrsta usluga premije osiguranja, koje su posmatrane u skladu sa procentima mjerodavne premije za pojedine segmente Društva.

Na dan 31. decembra 2024. godine, izvještajni segmenti Društva, u skladu sa IFRS 8, su sljedeći vidovi osiguranja:

1. Imovina
2. Lica.

Dobitak segmenta predstavlja profit svakog segmenta, sa uključenom alokacijom svih troškova, i to na bazi prihoda ostvarenih od strane svakog segmenta posebno. To predstavlja kriterijum koji se izvještava prema rukovodiocima nadležnim za donošenje ključnih odluka, u cilju alokacije adekvatnih resursa segmentima, kao i analize njihovih rezultata.

U cilju praćenja rezultata segmenata i alokacije adekvatnih resursa između segmenata, ukupna sredstva i obaveze su alocirani u izvještajne segmente. Sredstva koja se zajednički koriste od strane izvještajnih segmenata, kao i obaveze koje su zajedničke za segmente, alocirane su na bazi ostvarenih prihoda svakog izvještajnog segmenta zasebno.

26. Finansijski instrumenti za procjenu

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period ili u periodu izmjene u budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekuće i buduće periode.

Osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i ostale značajne izvore neizvjesnosti pri davanju procjene na dan bilansa stanja, koja nose rizik sa mogućim ishodom u materijalno značajnim korekcijama sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini predstavljene su u narednom tekstu:

Procijenjeni korisni vijek nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja

Određivanje korisnog vijeka nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja je zasnovano na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora. Adekvatnost procijenjenog preostalog korisnog vijeka nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja se analizira godišnje ili gdje god postoji indicija o značajnim promjenama određenih pretpostavki.

Ispravka vrijednosti potraživanja

Potraživanja su prikazana po njihovoj nominalnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravke vrijednosti nenaplativih potraživanja. Ispravka vrijednosti se vrši indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospelja za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Procjena iznosa nenaplativih potraživanja bazira se na istorijskim dokazima o iznosu s tim u vezi nastalih gubitaka.

Procjena rezervi šteta za prijavljene štete (RBNS)

Priroda poslovanja u osiguranju čini otežanim tačno predviđanje ishoda svake pojedine štete i krajnjeg troška svake pojedine štete. Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno od strane Društva, slučaj po slučaj uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i istorijsko iskustvo o veličini sličnih šteta.

Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontroliše te ažurira kada su Društvu nove informacije raspoložive. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica. Teškoće u procjeni rezervi šteta se razlikuju prema vrsti osiguranja uslijed razlika u ugovorima o osiguranju, složenosti šteta, obima šteta i pojedinačnoj prosječnoj veličini šteta. Rizik povezan s procjenom rezervacija za štete koje su prijavljene a nelikvidirane je smanjen kroz ugovore o reosiguranju.

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete (IBNR) su procijenjena uz pomoć aktuarske metode tj. Metode ulančanih ljestvica (Chain Ladder Method) i dodatno Bornheutter - Ferguson (B-F) metode koja se koristi samo kod obračuna u osiguranju od odgovornosti za motorna vozila. Izvori podataka korištenih prilikom izračuna rezervisanja su interni, preuzeti iz detaljnih analiza koje se redovno sprovode od strane Društva. Težište pažnje je na tekućim trendovima, a kad u ranijim godinama nije bilo dovoljno informacija koje su potrebne za pouzdanu procjenu razvoja šteta, koriste se razumne pretpostavke.

Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti onih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i u slučajevima kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Pravična vrijednost za ove potrebe se definiše kao vrijednost po kojoj se sredstvo može realizovati, ili obaveza izmiriti, na dobrovoljnoj bazi između subjekata koji su upoznati sa stanjem tih sredstava, odnosno obaveza. Ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost u uslovima kupoprodaje finansijskih instrumenata pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Shodno tome, u takvom okruženju nije moguće pouzdano utvrditi pravičnu vrijednost. Po mišljenju rukovodstva

Društva, iznosi u finansijskim izvještajima odražavaju pravičnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

27. Ciljevi politika Društva u vezi sa upravljanjem rizicima

Društvo zaključuje aktivne ugovore o osiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa klijenata na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravače.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod pružanja jedne ili više vrsta osiguranja, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada plaćena po ugovoru pređu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta.

Osnovni vidovi osiguranja su: osiguranje od nezgode, osiguranje imovine, osiguranje od autoodgovornosti, potpuno osiguranje motornog vozila (kasko), osiguranje robe u tranzitu i putničko (zdravstveno) osiguranje.

Upravljanje rizikom osiguranja ima za cilj da omogući Društvu ostvarenje dobiti na način da se ne ugroze osnovni interesi osiguranika, korisnika osiguranja i drugih povjerilaca, kao ni stabilnost poslovanja.

Društvo neprekidno prati sopstvenu izloženost riziku osiguranja, što obuhvata prepoznavanje, procjenjivanje i mjerenje rizika, te na osnovu toga donošenje odgovarajućih odluka i preduzimanje konkretnih aktivnosti. Praćenje ključnih pokazatelja koji su od značaja za upravljanje rizikom unapređeno je kako u pogledu obuhvatnosti, tako i po pitanju pouzdanosti.

Redovni poslovni izvještaji za rukovodstvo Društva sadrže slijedeće informacije:

- Ostvarene poslovne rezultate - u odnosu na planove, ciljeve i standarde,
- pokazatelje realizacije premije i šteta po linijama proizvoda,
- marginu solventnosti, garantnu rezervu, tehničke rezerve i
- strukturu i adekvatnost ulaganja tehničkih rezervi,
- analize adekvatnosti rezervisanih šteta i
- druge pokazatelje upravljanja rizicima utvrđene propisima.

Upravljanje rizikom kapitala

Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom kapitala Društva. Upravni odbor Društva razmatra kapitalni rizik, na osnovama ublažavanja rizika i uvjerenja da će Društvo biti u mogućnosti da održi princip stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući povećanje profita akcionara, preko optimizacije duga i kapitala. Takođe, Upravni odbor Društva razmatra adekvatnost kapitala i garantnog fonda sa ciljem održivosti kapitala iznad propisanog nivoa od strane regulatora.

Struktura kapitala Društva uključuje, gotovinu i gotovinske ekvivalente i kapital koji se sastoji od akcijskog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka. Upravni odbor Društva pregleda strukturu kapitala po potrebi. Obzirom da Društvo nema obaveza po kreditima Društvo nije vršilo obračun pokazatelja zaduženosti, umanjene za stanje gotovine sa stanjem kapitala.

Upravljanje finansijskim rizikom

Društvo nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Upravljanje valutnim rizikom

S obzirom da je KM vezana za EUR, Društvo nije izloženo riziku promjene kursa EUR, a nema izloženosti prema drugim valutama.

Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku na polju oročavanja novčanih sredstava u komercijalnim bankama, koje povremeno mijenjaju visine kamatih stopa na oročene depozite.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanj enje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava rukovodstvo Društva.

Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili grupi kupaca koji imaju slične osobine. Društvo definiše kupce da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku je neto knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava prikazana u finansijskim izvještajima.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva, koje je izgradilo odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i upoređuje profile dospjeća finansijskih sredstava i obaveza. Upravljanje rizikom likvidnosti Društvo ostvaruje kroz dnevno praćenje dinamike dospjeća obaveza i mogućnosti naplate potraživanja.

U sprovođenju praćenja likvidnosti, Društvo se pridržava određenih principa ustanovljenih Odlukom o načinu utvrđivanja i praćenju likvidnosti društva za osiguranje i Odlukom o sistemu internih kontrola i upravljanju rizicima u poslovanju društva za osiguranje, i na taj način se štiti od prekomjerne izloženosti riziku ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama, odnosno nemogućnosti Društva da u cjelini i blagovremeno izmiruje svoje dospjele i buduće obaveze. Rukovodstvo Društva svakodnevno razmatra izveštaj o stanju žiro računa i stanju depozita.

Na osnovu identifikacije raspoloživih sredstava i dnevno utvrđenih potreba, donosi se odluka o korišćenju sredstava.

28. Izloženost Društva rizicima

Reosiguranje i saosiguranje

Društvo prenosi dio rizika, koji se odnosi na osiguranje imovine, na reosiguravatelja. Za određene vrste osiguranja, maksimalna izloženost riziku je ograničena kroz ugovore o osiguranju od nezgode, kao i od kumulativne štete, u zavisnosti od potrebe koja proizilazi iz ovog određenog rizika.

Prema Pravilniku o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja viškove rizika iznad sopstvenog samopridržaja Društvo plasira u reosiguranje ili u saosiguranje. Samopridržaj je dio rizika koji Društvo može pokriti sopstvenim sredstvima, ali tako da isplatom šteta ostane solventno.

Najveći iznos do koga Društvo može svojim sredstvima pokrivati obaveze iz ugovora o osiguranju utvrđuje se Odlukom o utvrđivanju maksimalnog samopridržaja i raspodjeli rizika. Odluka o maksimalnom samopridržaju se donosi svake godine od strane Upravnog odbora Društva.

Društvo je nepokrivene viškove rizika iznad maksimalnog samopridržaja u 2023. godini, obezbjeđivalo zaključivanjem ekscedentnog ugovora o reosiguranju imovinskih rizika, XL ugovorom o reosiguranju rizika domaće autoodgovornosti i transportnih rizika sa Bosna Re, Sarajevo, dok je jedan dio ekscedentnog ugovora o reosiguranju imovinskih rizika kao i kvotno reosiguranje zemljotresa, zaključivalo sa reosiguravajućim društvom Dunav Re, Beograd.

Rezerisanja za štete

Glavni rizik za Društvo u vezi sa ugovorima o osiguranju nastaje na osnovu činjenice da se stvarne štete i za njih vezane isplate mogu dogoditi u vreme različito od onog koje se očekuje zbog učestalosti šteta, njihove prirode, kao i zbog toga što isplate mogu biti više od početnih procena i kasnijih promena kod dugoročnih odštetnih zahteva. Zbog toga je cilj Društva da formira rezervu dovoljnu da pokrije ove obaveze. Analiza razvoja rizika i procenjene premije osiguranja formiraju se na osnovu dostupnih statističkih podataka. U premije je uključen dodatni iznos zbog neizvesnosti, odnosno izbegavanja posledica nepovoljnog razvoja rizika.

U cilju izbegavanja rizika od prijave nerealnih šteta za naplatu osiguranja, naročito onih koje su se dogodile u inostranstvu (kod osiguranja vozila), potpisuje se ugovor sa odgovarajućom osiguravajućom kućom koja ima poslovnice u svim zemljama EU i zemljama članicama Saveta Biroa zelene karte i koja će pratiti usaglašenost sa zakonskim normama u svakoj od zemalja.

29. Politika reosiguranja i saosiguranja

Prema Pravilniku o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja viškove rizika iznad sopstvenog samopridržaja Društvo plasira u reosiguranje ili u saosiguranje.

Samopridržaj je dio rizika koji Društvo može pokriti sopstvenim sredstvima, ali tako da isplatom šteta ostane solventno.

Najveći iznos do koga Društvo može svojim sredstvima pokrивati obaveze iz ugovora o osiguranju utvrđuje se Odlukom o utvrđivanju maksimalnog samopridržaja i raspodjeli rizika. Odluka o maksimalnom samopridržaju se donosi svake godine od strane Upravnog odbora Društva.

Faktori koji određuju samopridržaj su finansijski kapacitet i tehnički kapacitet. Finansijski kapacitet Društva su rezerve kojima ono raspolaže. Tehnički kapacitet je određen veličinom i strukturom portfelja osiguranja Društva.

Vrsta osiguranja		Iznos maksimalnog samopridržaja u KM
01	Osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	60.000
02	Zdravstveno osiguranje	100.000
03	Osiguranje putničkih vozila – kasko	200.000
07	Osiguranje robe u prevozu	400.000
08	Osiguranje od požara i drugih opasnosti	500.000
08	Osiguranje od zemljotresa	750.000
09.01	Osiguranje mašina od loma i drugih opasnosti	350.000
09.02.II/2	Novac i druga sredstva plaćanja za vrijeme manipulacije na blagajnama, šalterima, na uplatno isplacnim mjestima i drugim smjestaštima u objektu od rizika razbojništva na pojedinom šalteru	10.000
09.02.II/2	Novac i druga sredstva plaćanja za vrijeme manipulacije na blagajnama, šalterima, na uplatno isplacnim mjestima i drugim smjestaštima u objektu od rizika razbojništva na svim šalterima jedne lokacije	100.000
09.02.II	Ostali stavovi tarifne grupe 2	100.000
09.02	Ostale tarifne grupe osiguranja od opasnosti provalne krađe i razbojništva	100.000
09	Ostala nepomenuta osiguranja iz vrste 09 - Ostala osiguranja imovine	100.000
10	Osiguranje odgovornosti vlasnika, korisnika, motornih vozila za štetu prčinjenu trećim licima	200.000
10.03	Osiguranje prevoznika za robu prilikom transporta na kopnu	400.000
11	Osiguranje od građanske odgovornosti za vazduhoplove	220.000
12	Osiguranje od građanske odgovornosti za plovila	210.000
13	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	500.000
14	Osiguranje kredita	50.000
15	Osiguranje garancija	50.000
16	Požar i lom mašina	175.000
16.09.	Osiguranje otplate kredita	60.000
	Sva ostala nepomenuta osiguranja	50.000

Društvo je nepokrivene viškove rizika iznad maksimalnog samopridržaja u 2024. godini, obezbjeđivalo zaključivanjem ekscedentnog ugovora o reosiguranju imovinskih rizika, XL ugovorom o reosiguranju rizika domaće autoodgovornosti i transportnih rizika sa Bosna Re, dok je jedan dio ekscedentnog ugovora o reosiguranju imovinskih rizika kao i kvotno reosiguranje zemljotresa, zaključivalo sa reosiguravajućim društvom Dunav Re, Beograd.

Ugovorom o ekscedentnom reosiguranju imovinskih rizika reosigurani su viškovi rizika iznad samopridržaja cedenta u periodu 1.1.- 31.12.2024. godine sljedećih osiguranja:

1. Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti:

1.1. Osiguranje od požara i drugih opasnosti izvan industrije i zanatstva;

- 1.2. *Osiguranje od požara i drugih opasnosti u industriji i zanatstvu;*
- 1.3. *Osiguranje od požara imovine elektroprivrede;*
- 2. ***Osiguranje tehničkih grana:***
 - 2.1. *Osiguranje mašina od loma;*
 - 2.2. *Osiguranje mašinske opreme elektroprivrednih organizacija od loma;*
 - 2.3. *Osiguranje objekata u izgradnji;*
 - 2.4. *Osiguranje objekata u montaži;*
- 3. ***Ostala osiguranja imovine;***
 - 3.1. *Osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništva;*
 - 3.2. *Osiguranje filmskih preduzeća;*
 - 3.3. *Kombinovano osiguranje računara;*
 - 3.4. *Osiguranje zaliha u hladnjačama;*
- 4. ***Osiguranje odgovornosti:***
 - 4.1. *Osiguranje ugovorene odgovornosti izvođača građevinskih radova;*
 - 4.2. *Osiguranje ugovorene odgovornosti izvođača montažnih radova;*
- 5. ***Osiguranje finansijskih gubitaka;***
 - 5.1. *Osiguranje od opasnosti prekida rada usljed opasnosti od požara.*

AM Best Company, svjetska agencija za ocjenu rejtinga za oblast osiguranja i reosiguranja, sedamnaesti put za redom, potvrdila je reosiguravajućem Društvu Bosni RE d.d., **B+ rejting** (Good) finansijske snage.

Agencija AM Best je u 2024. godini poboljšala rejting Dunav Re- a.d.o., Beograd, sa B+ (Good) na B++ (Good) i Long-Term Issuer Credit Rating sa "bbb-" na "bbb" (Good).

Akcionarsko društvo za reosiguranje „Dunav Re“ osnovano je 01.07.1977. godine pod nazivom Zajednica reosiguranja „Dunav Re“ i u svojom bogatom dugogodišnjem poslovnom iskustvu od preko četrdeset godina bilježi značajne uspjehe uvažavajući ekonomska načela i načela struke reosiguranja.

Bosna RE d.d. je formirana još daleke 1978. godine. Odjel reosiguranja kompanije za osiguranje Sarajevo osiguranje je izdvojen u samostalnu kompaniju sa osnovnim zadatkom da se bavi poslovima reosiguranja.

S obzirom da osiguranje i reosiguranje na prostorima Bosne i Hercegovine postoji još od kraja 19. vijeka, a time i veze sa međunarodnim tržištem reosiguranja, Bosna RE je imala zadatak da te veze proširi i da na najbolji mogući način zaštiti portfelj svoga, u prvo vrijeme jedinog cedenta Sarajevo osiguranja. Jačanjem Bosna RE-a povećavali su se i kapaciteti, broj ugovora, cedenata i partnera.

30. Primjenjena pravila korporativnog upravljanja

Društvo je u toku 2011. godine donijelo Kodeks korporativnog upravljanja koji je imao za cilj uspostavljanje visokih standarda korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja „Mikrofin osiguranja“ a.d.

Društvo je početkom 2024. godine sastavilo godišnji finansijski izvještaj za 2023. godinu, koji je zajedno sa nezavisnim revizorskim izvještajem sačinjenim od strane revizorske kuće Grant Thornton i mišljenjem eksternog aktuara Predraga Kovačevića,

usvojen od strane Skupštine akcionara dana u maju 2024. godine. Mišljenje nezavisnog revizora o poslovanju Društva u prethodnoj 2023. godini, objavljeno je na zvaničnom sajtu Društva, kao i u dnevnim novinama (Glas Srpske).

Na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionara održanoj 22. maja 2024. godine, prisutni akcionari su upoznati sa poslovanjem Društva u prethodnoj godini. Takođe na istoj Skupštini, čiji saziv je objavljen u dnevnim novinama Glas Srpske i Dnevnim Nezavisnim novinama, akcionari su upoznati sa podacima o dobiti koje je Društvo ostvarilo zaključno sa 2023. godinom.

U toku poslovne 2024. godine Upravni odbor Društva je održao 13 sjednica, na kojima su razmatrani svi tekući problemi Društva, a ujedno su prezentovani i kvartalni izvještaji o poslovanju Društva.

Upravni odbor je na godišnjoj Skupštini akcionara održanoj u maju 2024. godine prezentovao akcionarima Izvještaj o svom radu u poslovnoj 2023. godini, a isti će se prezentovati i na narednoj redovnoj Skupštini akcionara u 2025. godini i obuhvaćće aktivnosti Upravnog odbora u 2024. godini. Podaci o primanjima i naknadama koje svaki član Upravnog odbora prima od Društva objavljeni su u revizorskom izvještaju.

Na skupštini akcionara u 2024 godini OZR je imao sljedeće dokumente koji su usvojeni: Izvještaj Odbora za reviziju za 2023 godine i Godišnji Izvještaj o radu interne revizije sa Mišljenjem Odbora za reviziju o godišnjem Izvještaju.

U skladu sa prethodno navedenim, Društvo se u svom radu pridržavalo standarda korporativnog upravljanja, što znači da je transparentnost poslovanja Društva na visokom nivou.

31. Rezime

Društvo je u 2024. godini poslovalo pozitivno, te je ostvarilo bruto dobit od 1,12 mil. KM, te neto dobit od 734 hilj. KM, uz plan prodaje koji je ostvaren 104% i troškovima sprovođenja osiguranja, koji su ostvareni 96%, što je pokazatelj značajnog uspjeha Društva u efikasnosti upravljanja troškova.

Troškovi isplate šteta su veći od Plana za oko 1,68 mil. KM, a od 2023. godine za oko 1,95 mil. KM, što je povećalo mjesečni prošlogodišnji prosjek troškova isplate šteta sa 650 hilj. KM na ovogodišnji prosjek od 817 hilj. KM.

Kao i u prethodnim godinama, Društvo je i u ovom periodu adekvatnim sredstvima ulaganja, uz ostvareni prinos na ulaganje obezbjedilo potpuno pokriće tehničkih rezervi i minimalnog Garantnog fonda.

Mikrofin osiguranje a.d.

Predsjednik Upravnog odbora

